

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

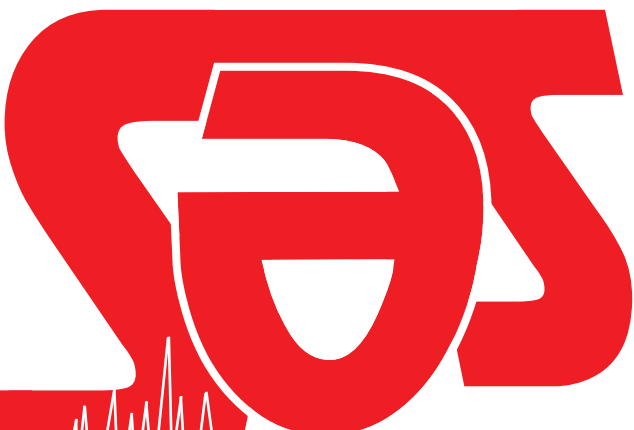

№ 088 (7013)

XİN: "Fransa tərəfi
Azərbaycanla bağlı son
açıqlamasına görə üzr istəməlidir"

7

18 may 2024-cü il.
Qiyməti 60 qəpik

Azərbaycan - Qafqazın lideri!

2

Azərbaycan və Belarus prezidentləri – İlham Əliyev
və Aleksandr Lukaşenko işğaldan azad edilmiş
və dirçəldilmiş ərazilərə səfər ediblər

Gürcüstan-Qərb izdivacı pozulur

9

Siyasi partiyalarla dövlət
orqanlarının konstruktiv
əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi
məsələləri müzakirə olunub

4

"Bütün partiyalar çox razı
şəkildə toplantıdan ayrıldılar"

8

AXCP-nin trolları ucuz
kukla kimi əllərdə oynadılır

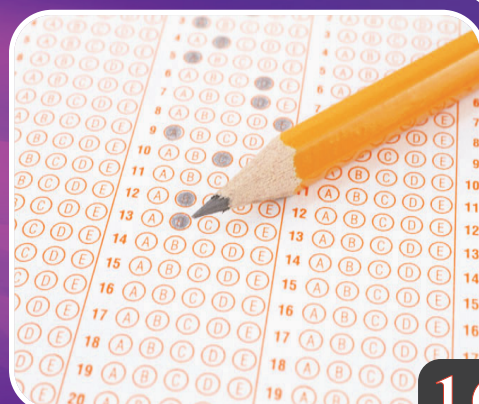
14

Qadınlar
4 saat
işləməlidir

13

"Bu il qəbul
imtahanları
çətin olacaq"

16

Azərbaycan - Qafqazın lideri!

Azərbaycan və Belarus prezidentləri – İlham Əliyev və Aleksandr Lukaşenko işğaldan azad edilmiş və dirçəldilmiş ərazilərə səfər ediblər

Azərbaycana dövlət səfərinə gələn Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenko Prezident İlham Əliyevlə birlikdə mayın 17-də ölkənin işğaldan azad edilmiş və bu gün yenidən qurulan ərazilərində olub. Bu barədə Belarus Respublikasının rəsmi mətbuatı da xəbər verir.

Səhər saatlarında Aleksandr Lukaşenko Füzuliyə uçub. Hava limanında onu təyyarənin pilləkənlərində Prezident İlham Əliyev qarşılayıb. Azərbaycan Prezidenti belaruslu həmkarına bu ərazilərin bərpası və inkişafı, yeni infrastruktur obyektlərinin tikintisi istiqamətində aparılan işlər barədə qısa məlumat verib. Aleksandr Lukaşenko yeni hava limanı ilə tanış olub və dövlət başçıları heyranedicili kortecin müşayiəti ilə şəhərə yollanıblar.

Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı ölkənin yeddi beynəlxalq hava limanından biridir (tezliklə daha çox olacaq). Bu hava limanı Azərbaycanın paytaxtını Qarabağla birləşdirir. Hava limanının tikintisinə 2021-ci ilin yanvarında başlanılıb və ilk təyyarə sentyabrda buraya enib. Hava limanının açılış mərasimi bir ay sonra Azərbaycan və Türkiyə prezidentlərinin iştirakı ilə baş tutub.

Füzulinin özü 2020-ci il oktyabrın 17-də Azərbaycanın nəzarətinə qaytarılıb. Azərbaycanın Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının əsas nəqliyyat arteriyalarının kəsişməsində yerləşdiyi üçün şəhər böyük nəqliyyat və logistika potensialına malikdir. Baş plana əsasən, 2040-cı ilə qədər Füzuli əhalisinin sayı 50 min nəfərə qədər artacaq (müqayisə üçün qeyd edək ki, 1980-ci illərin sonunda burada 17 minə yaxın vətəndaş yaşayırdı, indi cəmi bir

neçə min nəfər).

Səfər zamanı Aleksandr Lukaşenko və İlham Əliyev yəni qurulan şəhərə, dağıdılmış obyektlərə və inkişaf üçün perspektivli ərazilərə baxmışlar. Prezidentlər sükan arxasında Azərbaycan lideri olmaqla, eyni avtomobildə marşrut boyu gediblər. Aleksandr Lukaşenko dağıdılmış obyektlərin bərpasının dinamikasını əks etdirən sərgilərlə tanış olub, daha sonra hər iki lider Şuşaya yollanıb.

Sovet hakimiyyəti illərində bu şəhər Azərbaycan SSR-in Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin tərkibində olub, Sovet İttifaqının dağılmasından sonra isə tanınmamış "Dağlıq Qarabağ Respublikası"nın nəzarətində olub. 2020-ci ilin noyabrında Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya arasında üçtərəfli bəyanatla təmin edilmiş şəhər üzərində nəzarəti bərpa edib. İndi Şuşada da bərpa işləri aparılır, azərbaycanlı qaçqınların

geri qayıtması üçün evlər tikilir.

Dövlət başçıları şəhərin yaşayış şəraiti, yadda qalan yerləri, Heydər Əliyevin fəaliyyətindən bəhs edən muzey və sərgi ekspozisiyası ilə tanış olublar. Aleksandr Lukaşenko və İlham Əliyev Belarus Prezidentinin şəhərə hədiyyə etdiyi traktor texnikasına da baxıblar. "İstifadə edin, bəyən-səniz, əlavə edəcəyik" deyə Lukaşenko bildirib.

Yeri gəlmişkən, Şuşa qədim

zamanlardan zəngin mədəni həyatı, ədəbiyyatı, musiqisi, memarlığı ilə məşhur olub. Şəhərdə müxtəlif ədəbi-musiqi cəmiyyətləri fəaliyyət göstərirdi. 2021-ci ildə Şuşada "Xarı-bülbül" beynəlxalq folklor festivalı yenidən canlandırıldı, 2024-cü ildə isə şəhər İslam dünyasının mədəniyyət paytaxtı oldu. Belarus televiziyasında yayımlanan verilişin bir hissəsi də Şuşanın tarixi-mədəni ənənələri ilə tanışlığa həsr olunub.

Ardı Səh. 3

Azərbaycan - Qafqazın lideri!

Əvvəli-Səh-2

Zamanla sınanmış münasibətlər

Xəbər verdiyimiz kimi, mayın 16-da Bakıda Aleksandr Lukaşenko ilə İlham Əliyev arasında rəsmi danışıqlar olub. Görüşün mövzularından biri də Azərbaycan ərazilərinin müharibədən sonrakı bərpası olub. Hələ ötən ilin dekabrında Sankt-Peterburqda keçirilən görüşdə Azərbaycan prezidenti Belarusun Qarabağda infrastruktur obyektlərinin modernləşdirilməsi və tikintisində iştirak etmək təklifini qəbul edib.

Bakıda danışıqlar zamanı Aleksandr Lukaşenko vurğulayıb ki, hərbi əməliyyatlar başa çatdıqdan sonra ən vacib və çətin məsələ ərazilərin bərpası və inkişafıdır. Dövlət başçısı qeyd edib ki, insanları bu torpaqlara sadəcə qaytar-

maq kifayət deyil. Burada iş yerləri yaratmaq, vətəndaşları layiqli həyatla təmin etmək lazımdır ki, bu da uzun illər tələb edir. "Avadanlıqlar, kənd təsərrüfatı şəhərcikləri, iş yerləri, müəyyən texnologiyalar (sizin mütəxəssisləriniz, nazirlər bu texnologiyaları yaxşı bilirlər) - əgər uyğundursa, bizim texnikamız burada olub işləyə bilsə... Mən İlham Əliyevdən təkbətək danışıqlar zamanı soruşdum. O, bu yanaşmanı dəstəklədi", - deyə Aleksandr Lukaşenko bildirib.

Belarus nümayəndə heyəti Bakıda danışıqlar apararkən ABŞ Konqresi Minskin taleyini həll etməyi öhdəsinə götürdü. Cümə axşamı Bakıda Aleksandr Lukaşenko ilə İlham Əliyev arasında rəsmi danışıqlar olub. Nəticədə Belarus və Azərbaycan arasında əlaqələrin gələcək inkişafına təkan verməli olan sənədlər paketi imza-

lanıb. Lukaşenko Qarabağ ərazilərinin müharibədən sonrakı bərpasında Əliyevə kömək etməyi təklif edib və onun və Azərbaycan Prezidentinin dünyada gedən proseslərə, qardaşlıq münasibətlərinə baxışının eyni olduğunu vurğulayıb. Bu arada, həmin gün "Belarusda Demokratiya haqqında Akt" sənədi baxılmaq üçün ABŞ Konqresinə təqdim edilib. Bu, artıq mövcud olan sənədin yeni variantıdır və rəsmi Minske təzyiqləri gücləndirəcək.

Mayın 16-da Bakıda əvvəlcə Aleksandr Lukaşenko ilə İlham Əliyev arasında təkbətək, sonra isə nazirlərin iştirakı ilə geniş tərkibdə danışıqlar aparılıb. Nəticədə iki ölkə arasında ticarətin sadələşdirilməsi, qarşılıqlı investisiyaların stimullaşdırılması və turizmin inkişafı ilə bağlı bir sıra sənədlər imzalanıb. Aleksandr Lukaşenko danışıqların sonunda deyib:

"Bizim qapalı mövzularımız yoxdur, bizimlə hər şey açıqdır. Əgər kimsə bizim hansı məsələləri müzakirə etdiyimizi eşitsəydi, düşünərdi: bizim necə münasibətimiz var? Ən mehriban, ən yaxın. Biz qardaş kimi ünsiyyət qururuq, dünyanı və onun hara getdiyini eyni dərəcədə anlarıyıq".

Azərbaycan Prezidenti qeyd edib ki, əgər Belarus müharibədən sonra Qarabağ ərazilərinin bərpasında iştirak etsə, şad olardı. Və təbii ki, Aleksandr Lukaşenko dərhal özünəməxsus səmimiyyətlə bildirib ki, "Azərbaycan son illər və hər şeydən əvvəl özünün əsas problemini - uzun müddət sadəcə səhraya çevrilmiş torpaqların qaytarılmasını həll etməklə çox şeyə nail olub. Bu çətin hekayədir. Amma torpaqlar geri qaytarılıb, onları dirçəltmək lazımdır. Bu, yəqin ki, Azərbaycanın həll etməli olduğu daha uzun və heç də az çətin olmayan vəzifə olacaqdır".

Eyni zamanda, Lukaşenko Əliyevin nailiyyətlərini həqiqətən epoxal akt kimi qiymətləndirib. "Torpaqları qaytarmağınız, onları dirçəltməyiniz əsrlərlə qalacaq. Əgər bu torpaqları dirçəltmək üçün bu böyük işdə bizə çiyinimizi borc verə biləcəyimiz bir yer tapsanız və bu sizin üçün faydalı olarsa, biz bunu böyük məmnuniyyətlə edəcəyik. Üstəlik, qardaş Belarus və Azərbaycan xalqları arasında hörmət və münasibətlərimiz sayəsində biz dünyada heç kimin etməyəcəyi işi edəcəyik", - deyə Belarus rəhbəri bildirib.

Lukaşenko danışıqlarda Ukrayna mövzusunun müzakirə edildiyini mətbuatla bölüşməyib. "Bizim qiymətləndirmələrimiz və baxışlarımız ya yaxındır, ya da üst-

üstə düşür" deyib. Və bir daha vurğulayıb: "Biz orada sülhün olması üçün hər şeyi edəcəyik".

Amma bəlkə də ən maraqlısı odur ki, Lukaşenko Azərbaycanı Qafqazın Lideri adlandırır. "Tanrıya şükür olsun ki, burada Azərbaycanın təmsalında olduqca güclü, normal lider ölkə mövcuddur. Siz Qafqaz regionunu nəzərdə saxlamağa qadirsiniz. Bu, artıq təkcə Azərbaycana görə məsuliyyət daşımaq demək deyil, Siz artıq bütün Qafqazdakı vəziyyətə cavabdehsiniz, biz - Qafqazda yaşamayan xalqlar buna çox böyük ümid bəsləyirik. Ona görə də bu, sizin üçün əlavə yük deməkdir, halbuki öz problemləriniz də var, lakin yenə də, nə etmək olar. Zaman Sizi seçib, bizdə belə deyirlər və Siz lider olaraq Qafqaz regionuna görə məsuliyyət daşıyırsınız", - deyə Belarus prezidenti bildirib.

Qeyd edək ki, mayın 17-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenko Şuşada Bülbülün ev-muzeyində olublar. Həmin gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenko Şuşada Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa edilən Yaradıcılıq Mərkəzində "Heydər Əliyev və Qarabağ" sərgisinə baxıblar. Prezidentlər Şuşanın Baş planı barədə məlumat verilib. Azərbaycan və Belarus prezidentləri Şuşada Natəvanın, Bülbülün və Üzeyir Hacıbəylinin işğal dövründə gülləbaran edilmiş heykəllərinə baxıblar.

V.VƏLİYEV

Siyasi partiyalarla dövlət orqanlarının konstruktiv əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi məsələləri müzakirə olunub

Siyasi partiyalarla dövlət orqanları arasında konstruktiv əməkdaşlığın qurulması və inkişaf etdirilməsi məqsədilə Prezident Administrasiyası tərəfindən Milli Məclis Aparatının, Mərkəzi Seçki Komissiyasının, Hesablama Palatasının, Ədliyyə və Maliyyə nazirliklərinin, habelə 25 siyasi partiyanın nümayəndələrinin iştirakı ilə mayın 16-da görüş təşkil olunub.

Görüşdə çıxış edən Prezident Administrasiyasının Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyyəti ilə əlaqələr şöbəsinin müdiri Ədalət Vəliyev dövlət siyasətinə demokratik prinsip və dəyərlərə daim sadıq qalan Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə ölkədə davamlı olaraq müxtəlif siyasi qüvvələr arasında konstruktiv əməkdaşlıq, sağlam siyasi dialoq və ümum-millli məsələlərdə həmrəylik mühitinin təşviq olunduğunu bildirib, bu istiqamətdə indiyədək görülmüş çoxsaylı işlər barədə ətraflı

siyasətinin və ictimai münasibətlərin daha da inkişafına yönəldilməsi imkanlarının genişləndirilməsinə xidmət etdiyini bildirib. Ə.Vəliyev sağlam əməkdaşlığın, milli həmrəyliyin sabitliyi və dayanıqlı inkişafı təmin edən amillərdən olduğunu diqqətə çatdırıb.

Sonra tədbirdə müxtəlif dövlət orqanlarının nümayəndələri çıxış edərək "Siyasi partiyalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunundan irəli gələn məsələlər barədə təmsil etdikləri orqanların aidiyyəti üzrə gördüyü işlər barədə məlumat

lət maliyyə yardımının ayrılması, Mərkəzi Seçki Komissiyasının nümayəndəsi siyasi partiyaların maliyyə hesabatı, siyasi partiyalar tərəfindən ianələrin qəbul olunması, Hesablama Palatasının nümayəndəsi isə siyasi partiyalara dövlət büdcəsindən ayrıl-

Tədbirdə aşağıdakı siyasi partiyaların nümayəndələri iştirak ediblər:
Yeni Azərbaycan Partiyası
Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyası
Ana Vətən Partiyası
Ədalət, Hüquq, Demokratiya Partiyası

məlumat verib.

Şöbə müdiri siyasi partiyaların cəmiyyətdə artan rolunu ölkəmizdə formalaşmaqda olan yeni siyasi konfigurasiyanın əsas elementlərindən biri kimi xüsusi vurğulayaraq təşkil olunmuş görüşün, həmçinin siyasi partiyaların mövcud potensialının dövlət

veriblər. Ədliyyə Nazirliyinin nümayəndəsi siyasi partiya üzvlərinin reyestrinin aparılması, siyasi partiyalarla iş üzrə fərdi kabinetdən istifadə, qanunvericiliyin pozulmasına görə məsuliyyət, Maliyyə Nazirliyinin nümayəndəsi siyasi partiyalarda mühasibat uçotunun aparılması, siyasi partiyalara dövlət

miş maliyyə yardımının xərclənməsinin yoxlanılması kimi məsələlərə aydınlıq gətiriblər.

Daha sonra siyasi partiyaların nümayəndələri çıxış edərək müzakirə olunan mövzulara münasibətlərini bildiriblər. Cəmiyyəti narahat edən məsələlərin daha təkmil həlli yollarının müəyyənləşdirilməsində siyasi partiyaların mühüm rol oynaya biləcəyi nəzərə çatdırılaraq milli maraqlar və milli birliyin qorunması naminə ölkənin bütün vətənpərvər və intellektual qüvvələrinin səfərbər olmasının vacibliyi, habelə mövcud dialoq mühitinin qorunub saxlanılmasının əhəmiyyəti vurğulanıb.

Tədbir dövlət orqanlarının təmsilçiləri tərəfindən siyasi partiya nümayəndələrinin çoxsaylı suallarının cavablandırılması və müzakirələrlə davam edib.

İştirakçılar bu qəbildən olan tədbirlərin mütəmadi təşkilinin və hər bir siyasi qüvvənin belə təşəbbüslərdə fəal iştirak etməsinin faydalı olacağını diqqətə çatdırıblar.

Böyük Quruluş Partiyası
Demokratik İslahatlar Partiyası
Vəhdət Partiyası
Azərbaycan Demokratik Maarifçilik Partiyası
Milli Cəbhə Partiyası
REAL Partiyası
Haqq Ədalət Partiyası
Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyası
Azərbaycan Ümid Partiyası
Azərbaycan Demokrat Partiyası
Azərbaycan Xalq Partiyası
Böyük Azərbaycan Partiyası
Ədalət Partiyası
Klassik Xalq Cəbhəsi Partiyası
Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyası
AĞ Partiyası
Azad Vətən Partiyası
Müasir Müsavat Partiyası
Gələcək Azərbaycan Partiyası
Yeni Zaman Partiyası
Müsavat Partiyası.

Tarixin müəyyən məqamını özündə yaşadan, əsrlərin yaddaşına hopan olayları qoruyub saxlayan, xalqın maddi-mənəvi xəzinəsi olan muzeylərimiz bir elm, maarif müəssisəsidir. Memorial, ədəbiyyat, incəsənət, tarix, musiqi, qoruq və s. kimi muzeylər tariximizin bir qoruyucusudur və nəsillərə təqdim olunan hər bir nümunənin arxasında danışılan bir tarix var. Xalqın tarixi irsi və mənəvi dəyərlərinin qoruyucusuna çevrilən muzeylər neçə illərin, qərinələrin yolunda bizlərə həyatımızın yaşanılan tarixindən olan xəzinələri təqdim etdirən eksponatları, nadir nümunələri ilə Azərbaycan xalqının kimliyini sərgiləyir.

18 may Beynəlxalq Muzeylər Günüdür. Ölkəmizdə də bu gün qeyd olunur. Bu bayram, bir qayda olaraq, "Xalqlar arasında mədəni mübadilə və əməkdaşlığın inkişafına kömək" şüarı ilə keçirilir. Beynəlxalq Muzeylər Günü - Beynəlxalq Muzeylər Şurasının təşəbbüsü ilə 1977-ci ildə təsis olunub. Beynəlxalq Muzeylər Günü'nün əsas məqsədi muzeylərin cəmiyyətin həyatında nə qədər mühüm bir rol oynadığını göstərməkdir. Bu bayram dünyanın 150-dən artıq ölkəsində qeyd edilir. Tarixi, maddi və mənəvi abidələrlə zəngin olan ölkəmizdə də Beynəlxalq Muzeylər Günü qeyd edilir. Azərbaycanda da bu gün qeyd olunmaqdadır.

AZƏRBAYCANDA MUZEY İŞİNİN TARİXİ

Azərbaycanda muzey işinin tarixi çox da qədim deyil. Azərbaycanın ictimai-siyasi və mədəni həyatında XIX əsrin ikinci yarısından etibarən, sürətlə cərəyan edən proseslər muzey işinin təşkilinə təkan vermişdir. İlk belə muzeylərdən biri görkəmli ədib Cəlil Məmmədquluzadənin təşəbbüsü və yaxından iştirakı ilə XIX əsrin sonlarında Naxçıvanın Nəhrəm kənd məktəbində təşkil olunmuşdur. Ötən əsrin əvvəllərində isə Bakıda, xalq məktəbləri müdiriyyəti nəzdində pedaqoji, həmçinin, Ümumrusiya Texniki Cəmiyyətinin Bakı şöbəsi nəzdində qapalı muzeylər yaradılmışdır. Lakin Nəhrəm kəndindəki muzey istisna olmaqla, adları qeyd edilən məkanlar çarizmin maraqlarına xidmət etmişdir. Təsədüfi deyil ki, Azərbaycanda aşkar edilən qiymətli arxeoloji əşyalar Tbilisi, Moskva və Peterburq muzeylərinə göndərilmişdir. Azərbaycanda muzeylərin təşəkkül tapmasının əsası XX əsrin ikinci onilliyinin əvvəllərində qoyulmuşdur. "Doğma diyarın öyrənilməsi muzeyi" adlanan ilk muzey 1920-ci ildə Bakıda, ilk memorial muzey isə 1938-ci ildə Şekidə yaradılmışdır. Azərbaycanın dəyərli eksponatları 1920-ci ildə ilk muzey yaranana qədər Rusiya, Avropa, o cümlədən, Böyük Britaniya muzeylərini bəzəse də, bu gün tariximiz və incəsənət nümunələrimiz dövlət muzeylərimizdə nümayiş olunur. Azərbaycanda muzey fondu ölkə milyonçularının sovet hakimiyyətinin ilk illərində müsadirə edilmiş sənət əsərləri əsasında yaradılmışdır. H.Z.Tağıyevə, M.Muxtarova, M.Nağıyevə, bir sözlə, Bakı milyonçularına məxsus qiymətli sənət əsərləri ilk muzeyimizin eksponatları olmuşdur.

MUZEYLƏR ŞƏBƏKƏSİNİN YARADILMASI ULU ÖNDƏR HEYDƏR ƏLİYEVİN ADI İLƏ BAĞLIDIR

Ölkəmizdə bu sahənin inkişafı, muzeylər şəbəkəsinin yaradılması Ulu Öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ümummilli Liderimiz həmişə muzeylərə böyük önəm vermiş, bu sahəyə də diqqət və

qayğı ilə yanaşmışdır. Xalqımızın böyük oğlu Azərbaycana rəhbərlik etdiyi bütün dövrlərdə respublikamızda muzeylərin, xüsusilə, tarix-diyarşünaslıq, xatirə, ev-muzeylərinin və digər profili muzeylərin

toplanan məlumatlar ziyarətçilərə interaktiv formada çatdırılır. Muzeydə Ümummilli Lider Heydər Əliyevə aid maraqlı faktlar, foto və video materiallar və digər unikal eksponatlar təqdim olunur.

18 may Beynəlxalq Muzeylər Günüdür

yaradılması, onların maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi məqsədi ilə mühüm tədbirlər həyata keçirmişdir. Qısa müddətdə Azərbaycanın 60-dək rayonunda tarix-diyarşünaslıq muzeyi yaradılmışdır. Dahi Öndərin xalqın təkidli tələbi ilə ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdışından sonra mədəniyyət sahəsi, həmçinin, muzey işi öz inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoymuşdur. Ulu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 1993-cü ildə Nazirlər Kabinetində muzey işçilərinin respublika müşavirəsi keçirilmişdir. 1994-cü ildə bu müşavirənin materialları əsasında "Respublikada muzey işinin vəziyyəti və onun yaxşılaşdırılması haqqında" qərar qəbul edilmişdir. 2000-ci il martın 24-də qüvvəyə minmiş "Muzeylər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ölkəmizdə muzeylərin fəaliyyətinin təşkili-hüquqi əsaslarını müəyyən edir və bunlarla bağlı münasibətləri tənzimləyir. Bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən bu sahədə uğurlu addımlar atılır, böyük layihələr reallaşır.

Tarixi qəhrəmanların gücündə, istiqlal və mücadiləmizdə yaşanılan birlik və həmrəyliyi yaşadan tarixi nümunələr bu məkanlarda qorunub saxlanılır. Ən əsası da bu dövləti qurub-yaradan Dahi Şəxsiyyət Heydər Əliyevin keçdiyi həyat yolunun fəlsəfəsini əks etdirən nümunələr Onun adını daşıyan muzeylərdə qorunub saxlanılır. Bakıda yerləşən Heydər Əliyev Mərkəzinin ən cəlbədicisi və maraq doğuran bölümü Heydər Əliyev Muzeyidir. Dizaynı və burada təbiiq edilən yeni texnologiyalarla fərqlənən muzey Mərkəzin modern üslubu ilə həməhəngdir. Muzey Azərbaycan tarixinin və Ümummilli Lider Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini əks etdirir. Burada

Azərbaycanın bir sıra yerlərində belə muzeylər fəaliyyət göstərir.

Hazırda Azərbaycanda 200-dən çox muzey fəaliyyət göstərir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində İstiqlal Muzeyinin yaradılması və İstiqlal Abidəsinin ucaldılması haqqında" 2006-cı il 18 dekabr və "Müasir İncəsənət Muzeyinin yaradılması haqqında" 2006-cı il 19 dekabr tarixli sərəncamları muzey işinə dövlət qayğısının aydın təzahürüdür. Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycanda muzey işinin yaxşılaşdırılması haqqında" 2007-ci il 6 mart tarixli Sərəncamı, 2009-cu il 22 may tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycanın regionlarında fəaliyyət göstərən muzeylərin müasir standartlara uyğun təmirinə, yeni avadanlıq və zəruri eksponatlarla təchizatına dair xüsusi tədbirlər planı" və digər normativ aktlar bu sahədə hüquqi bazanın formalaşdırılmasının əyani ifadəsidir. Həmin Sərəncama əsasən, Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi-Sənət Dövlət Muzeyinin müasir tələblərə, beynəlxalq standartlara cavab verməsi üçün yeni binada fəaliyyət göstərməsi məqsəduyğun hesab edilmiş, muze-

yin yeni binası tikilmişdir.

İŞĞALDAN AZAD OLUNAN MUZEYLƏRİMİZ

Bu gün işğaldan azad olunan ərazilərimizdə muzeylərimizə yeni həyat verilir. Ermənistanın Azərbaycanı qarşı işğalçılıq siyasəti nəticəsində 30 il ərzində maddi-mədəniyyət abidələrimiz vəhşicəsinə dağıdılaraq, yerlə-yeksan edilmişdir. Əlbəttə ki, bu erməni vandallığının bir nümunəsidir. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusu tarixi torpaqlarımızı düşməndən azad etdikdən sonra erməni vandallarının bədxah əməlləri bütün dünyaya çatdırıldı və dünya özü bu vəhşiliyin canlı şahidinə çevrildi. Azərbaycanın işğaldan azad olmuş ərazilərində kitabxanalar, mədəniyyət evləri, mədəniyyət mərkəzləri, klublar, muzeylər, uşaq musiqi məktəbləri daxil olmaqla, 180 mədəniyyət obyekti tamamilə dağıdılıb. Erməni tərəfinin törətdiyi qeyri-insani hərəkətlərinin ağır nəticələrini nəinki insanlarımız, eləcə də tarixi-dini mədəniyyət abidələrimiz də yaşa-

tamamilə qarət edilib. Eyni zamanda, Ağdamdakı unikal Çörək muzeyi də digər muzeylər kimi dağıdılıb. Bu gün işğaldan azad olunan ərazilərimizdə aparılan abadlıq-quruculuq işləri çərçivəsində muzeylərimiz də bərpa və təmir olunur. Musiqiçilərdən Bülbülün, Üzeyir Hacıbəylinin ev muzeyləri təmir və bərpa olunub.

Milli Xalça Muzeyinin Şuşa filialı da özünəməxsusluğu ilə seçilib. XIX əsrin ikinci yarısında tikilmiş binası şəhərin Yuxarı məhəlləsində yerləşir. İşğal dövründə bina yararsız hala düşdüyündən və tarixi görkəminə müdaxilələr edildiyindən burada 2021-ci ildən etibarən Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa işlərinə başlanılmışdır. Qarabağ torpaqlarının Ermənistanın işğalına məruz qaldığı dövrdə Azərbaycan Milli Xalça Muzeyi filialda saxlanılan sənət nümunələrinin təhlükədə olduğunu nəzərə alaraq, 1992-ci il fevralın 29-da onların təxliyəsinə təşkil etmişdi. Beləliklə, Şuşa filialının kolleksiyasındakı 246 eksponatdan 183-ü Bakıya gətirilmişdi. Şəhər işğal altında olduğu dövrdə Şuşa filialı öz fəaliyyətini Azərbaycan Milli Xalça Muzeyində davam etdirdi.

ŞƏRQİ ZƏNGƏZUR VƏ QARABAĞDA İŞĞAL VƏ ZƏFƏR MUZEYLƏRİ

Azərbaycanın otuzillik erməni işğalından azad olunmuş Şərqi Zəngəzur və Qarabağ bölgələrində əzəli yurd yerlərimiz vandalizmə məruz qalıb, tarixi-mədəni mirasımız yerlə-yeksan edilib. Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, işğaldan azad edilmiş rayon və şəhərlərdə İşğal və Zəfər muzeyləri kompleksləri yaradılır. Belə muzey komplekslərindən biri də Laçında yaradılır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən Laçın şəhərində İşğal və Zəfər Muzeyi Kompleksinin təməli qoyulub. Laçın rayonunda qurulacaq kompleks İşğal və Zəfər muzeylərindən, dağıntıların nümayiş etdiriləcəyi memorial parkdan ibarət olacaq. Kompleksin loqosu əsrarəngiz gözəlliyə və təbii zənginliklərə malik Laçın rayonu ərazisində geniş yayılmış ardıc ağaclarını simvolizə edir. Ümumi sahəsi 3,5 hektar olacaq kompleks üçün seçilmiş ərazi yamaca yerləşir. Buradan Laçın şəhərinə, ətrafdakı dağlara gözəl mənzərə açılır. Kompleks əsas yol şəbəkəsinə və şəhərin mərkəzinə yaxın məsafədə yerləşir.

Zəngilanda da İşğal və Zəfər Muzeyi yaradılır. Bu, Azərbaycan xalqının və şanlı Ordumuzun 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı nümayiş etdirdiyi əzmkarlıq, rəşadət və peşəkarlığı əbədiləşdirən kompleks, həmçinin qazanılmış Qələbəni müasir təqdimat metodları ilə insanlara çatdıran məkan olacaq.

Qeyd edək ki, muzey kompleksi Azərbaycan xalqının tarixi ədalətin və öz ərazi bütövlüyünün bərpası uğrunda göstərdiyi döyüş əzmini, misilsiz qəhrəmanlığını, o cümlədən 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı qazandığı möhtəşəm Qələbəni indiki və gələcək nəsillərin yaddaşına həkk edərək əbədiləşdirən və Azərbaycanın haqq səsinə dünyaya çatdıran təşviqat və informasiya mərkəzi olacaq.

Zümrüd BAYRAMOVA

Gül suyunun qeyri-adi FAYDALARI

Qızılgül suyunun faydaları min illərdir ki, xüsusilə dəri və saç gözəlliyində, həmçinin qida və sağlamlıqda məlumdur. Gül suyu qızılgül ləçəklərinin buxar distilləsi ilə əldə edilir və xoş qoxusu, yumşaq quruluşu sayəsində bir çox fərqli sahədə istifadə edilə bilər. Son zamanlar bir çox kosmetoloq və yemək bloggerləri də bu məhlulu hazırlayaraq satışa çıxarırlar. Üstəlik, satış qiymətləri o qədər münasib də deyil. Bəs, bu qədər tələbat olan gül suyu, həqiqətən də, faydalıdır mı?

SİA mövzu ilə bağlı araşdırma aparıb. Xüsusilə dərinizi təmizləmək və dəri gərginliyini azaltmaq üçün istifadə edilən qızılgül suyu eqzema kimi dəri xəstəliklərinin müalicəsinə də kömək olur. Gül suyu birbaşa dəriyə, tonik və ya sprey şəklində tətbiq oluna bilər.

Gül suyu necə istifadə edilir?

Gül suyu dəri, saç baxımı və gözəllik məqsədləri üçün müxtəlif üsullarla istifadə edilə bilən təbii bir məhsuldur. Təyinatdan və şəxsi üstünlüklərdən asılı olaraq, gül suyu aşağıdakı kimi istifadə edilə bilər:

Dərinin təmizlənməsi: Dərinizi gül suyu ilə silməklə gündəlik qulluq rutininin ilk addımını ata bilərsiniz. Bunun üçün dəri pambıq disklə yumşaq şəkildə silinir.

Tonikləşmə: Tonikləşmə məqsədilə təmiz dəriyə qızılgül suyu çəkilə bilər. Beləliklə, dəri həm dərinə təmizlənir, həm də dəridəki məsamələrin görünməsi azalır.

Nəmləndirici: Əlverişsiz hava şəraiti və ya quru dəri quruluşu dəridə gərginlik və həssaslığa səbəb ola bilər. Qızılgül suyunu sprey şüşəsinə töküb dəriyə püskürtmək dərinizi sakitləşdirir və yumşaldır.

Saça qulluq: Saç baxımında qızılgül suyundan istifadə saçların parlamasını və xoş qoxusunu təmin edə bilər. Bunun üçün şampuna az miqdarda qızılgül suyu əlavə edib yaxşıca qarışdırıb adi şampunlama üsulunu tətbiq edə bilərsiniz.

Aromaterapiya: Gül suyunun sakitləşdirici və stressi azaldan təsiri var. Qızılgül suyunun bu xüsusiyyətindən faydalanmaq üçün diffuzor cihazına bir neçə damcı gül suyu əlavə edə və ya boyuna, qulaqların arxasına və ya oynaqlara çəmə bilərsiniz. Yuxarıda qeyd olunan üsullar gül suyunun ümumi istifadələri arasındadır. Bununla belə, dəri üçün uyğun olub olmadığını öyrənmək üçün dərinizin kiçik bir yerində qızılgül suyunu sınaqmaq faydalı ola bilər.

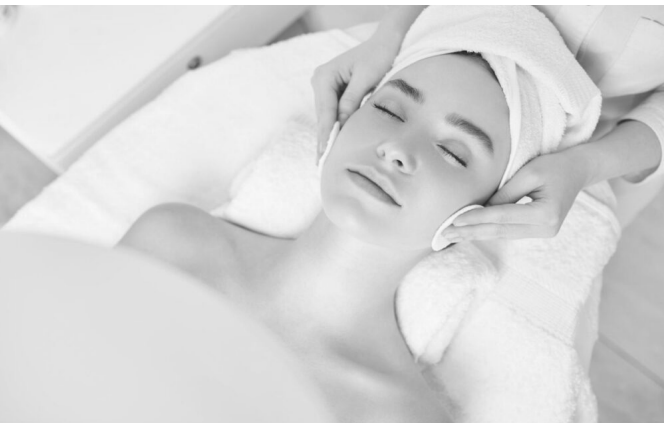
Gül suyunun faydaları nələrdir?

Gül suyu təbii və çox yönlü məhsuldur. Xüsusilə dəri baxımında geniş istifadə edilən qızılgül suyu xoş qoxusu sayəsində ətir kimi də istifadə oluna və bəzi yeməklərə ləzzət qata bilər. Bundan əlavə, gül suyunun faydaları saç və baş derisinə də aiddir.

- Dərinin təmizlənməsi və nəmləndirilməsi
- Antioksidan təsiri sayəsində yaşlanma əleyhinə təsir göstərir
- Dərinin qıcıqlanmasını aradan qaldırır və sağalmağa kömək edir

- Stressin təsirlərini azaldır və yuxunu asanlaşdırır
- Sinir sisteminin rahatlaması
- İltihab əleyhinə təsiri ilə nəfəs almağı rahatlaşdırır və boğaz ağrısını aradan qaldırır

- Gözdə quruluq, qaşınma, sancma və yanma kimi müxtəlif vəziyyətlərin müalicəsində fayda təmin edir.
- Antiseptik və antibakterial xüsusiyyətləri ilə yanıq, kəsik və yara kimi dəri zədələrinin sağlamlığını sürətləndirir.
- Gül suyunun faydaları qida sahəsində də tanınır. Şirniyyatlara və içkilərə gül suyu əlavə etməklə aromatik və

ətirli bir dad əldə etmək olar.

Gül suyunu üzə necə sürtmək olar?

Gül suyunu üzə çəkərkən ən çox seçilən üsul pambıqla silməkdir. Bir pambığın üzərinə bir az gül suyu tökməklə dəri təmizləyə bilər. Üzdə qızılgül suyundan istifadə etmək üçün onu püskürtmək də olar. Soyuducuda saxlayaraq gül suyunun təravətləndirici və sakitləşdirici təsirindən daha çox faydalana bilərsiniz.

Gül suyunun saçlar üçün faydaları nələrdir?

Gül suyu saç və baş derisi üçün faydaları olan təbii məhsuldur. Qızılgül suyunun saçları parlaq göstərmək və xoş qoxu verməkdən başqa bir çox faydaları var. Gül suyunun saçlara verdiyi qoxu da stressi yatırır və baş ağrılarına aradan qaldırır.

- Psoriasis və eqzema kimi baş derisi xəstəliklərinin müalicəsində iştirak edir
- Yağlılıq və kəpək kimi müxtəlif baş derisi problemlərinə də fayda verir.

- Saçlarda burulmanın qarşısını alır
- Saçların keyfiyyətini yaxşılaşdırır və daha gözəl görünməsinə təmin edir

Saçlara qızılgül suyunu çəkmək üçün şampun və ya kondisionerə bir neçə damcı qızılgül suyu əlavə etmək və ya yuyulduqdan sonra saç və baş derisinə gül suyu spreyi çəkmək olar.

Qızılgül suyunun dəri üçün faydaları

Qızılgül suyunun faydaları araşdırıldığında, gözə çarpan tərkib hissəsinin dəriyə qulluq olduğunu söyləmək olar. Gül suyu ən məşhur təbii məhsullardan biridir. Tərkibindəki antiinflamatuar və antioksidant təsirləri dərinizi xarici faktorlardan qoruya və hüceyrələrin bərpasına kömək edə bilər.

Gül suyunu hər gün üzə çəkmək olarmı?

Qızılgül suyunun faydaları dəriyə qulluq sahəsində elmi sübut edilmiş məlumatlara əsaslanır. Gül suyu yüngül quruluşu və təbii tərkibi sayəsində əksər dəri tiplərinə uyğun təmiz məhsuldur. Ancaq son dərəcə həssas və dözümsüz dərilərdə hər gün gül suyundan istifadə etmək uyğun olmaya bilər. Bu vəziyyətin qarşısını almaq üçün dəriyə qulluq rutiniyə əlavə etməzdən əvvəl dərinizin kiçik bir yerində qızılgül suyunu sınaqdan keçirmək lazım ola bilər. Əgər istifadə etdikdən sonra dəridə qızartı və ya həssaslıq kimi təsirlər yaranarsa, məhsulun istifadəsini azaltmaq və ya tamamilə dayandırmaq lazımdır.

Gül suyu, ümumiyyətlə dəridə heç bir reaksiya yaratmayan təbii bir məhsul olsa da, hər kəsin dəri tipi fərqli olduğu üçün müxtəlif təsirlər görülməli. Dəriyə çəkiləcək qızılgül suyu və ya hər hansı məhsuldan istifadə etməzdən əvvəl dermatoloqdan rəy almaq isə vacibdir.

Gül suyu necə hazırlanır?

Qızılgül suyunun hazırlanması gül ləçəklərinin su ilə birleşməsinə nəzərdə tutur. Gül suyu əsasən distillə və isti infuzya yolu ilə hazırlanır. Distillə üsulu: Qızılgül ləçəkləri bol su ilə yaxşıca yuyulur. Distillə qurğusuna təmiz su əlavə edilir və cihazın distillə kamerasına qızılgül ləçəkləri əlavə edilir. Bu prosesdə qızılgül ləçəklərinin buxar toplanmasına icazə verilir və yığılan buxar soyuduqdan sonra qızılgül suyu alınır.

İsti dəmləmə üsulu: Bu üsuldə yuyulmuş qızılgül ləçəkləri şüşə qaba və ya termos qoyulur, üzərinə qaynar su əlavə edilir və möhkəm bağlanır. Sonra, qızılgül ləçəklərinin dəmlənməsi üçün bir neçə saat gözləyin. Gözlədikdən sonra alınan qızılgül suyu təmiz bir qaba tökülür. Gül suyunun faydaları və istifadəsi ilə bağlı digər suallar və cavablar aşağıdakılardır:

Gül suyunun dəriyə zərəri var?

Qızılgül suyunun faydaları və zərərləri araşdırıldığında, qızılgül suyunun ümumiyyətlə dəriyə zərər vermədiyini söyləmək olar. Bununla belə, bəzi müstəsna hallarda, məsələn, dərinin həddindən artıq həssaslığı və qızılgül bitkisinə qarşı allergiya, bəzi arzuolunmaz təsirlər baş verə bilər. Bunlara qızartı, qaşınma və yanma hissi daxildir.

Gül suyu sızanaq müalicəsində istifadə oluna bilər?

Gül suyunun antiinflamatuar, antibakterial və antiseptik xüsusiyyətləri sayəsində sızanaq problemlərinin müalicəsinə kömək edə bilər. Sızanağa meyilli dərinizi təmizləmək üçün qızılgül suyundan istifadə dərinizin pH səviyyəsini balanslaşdırmağa və böyük məsamələri daraltmağa kömək edə bilər.

Ayşən Vəli

Tarixin güzgüsü: muzeylərdə gizlənən sivilizasiyalar

Tarixdəki müharibələr, ölüm-qalım mübarizələrini, mədəni, tarixi nümunələri və keçmiş daha yaxından tanımağa imkan verən muzeylər tarixin güzgüsüdür. Muzeylər, bir vaxt bizim olan, amma indi bizə yad olan müxtəlif mədəniyyətlər haqqında mühüm məlumatlar mənbəyidir. Geniş rəqərsiz düşünməyi öyrənmək, müxtəlif cəmiyyətləri dərk etmək, tanımaq və mədəni zənginliyindən xəbərdar olmaq üçün muzeylər qorunmalı və ziyarət edilməlidir.

Muzey sözü yunan sözü olan "mouseion" sözündən yaranıb, "muzaların məbədi" mənasını verir. Yunan mifologiyasına görə, Zevslə yaddaş ilahəsi Mnemosinenin doqquz qızı olub və onların hər biri incəsənətin ayrı bir sahəsinin rəhbərliyi pərisi hesab edilib. Yunanlar ilahə qızlara "muzalar" deyirdilər. Muzeylərin yaranması, adı da məhz bu qızların adı ilə əlqələndirilir.

Muzeylər maddi və qeyri-maddi mədəni irsi tədqiq edən, müəyyən dövrlərə aid əşyaları toplayan, qoruyan və nümayiş etdirən məkanlardır. Muzeylər sivilizasiyaların vəhdətini yaradan sərgilərdir desək, yanlışdır. Bir muzeydə siz bütün tarixi zamanlara səyahət edir, eyni zamanda bir neçə dövrə baş çəkmiş olursunuz. Təbii ki, muzey alışıqlığının yaradılması üçün ilk addımı məktəblər atmalıdır. Amma təəssüflər olsun ki, Azərbaycan məktəblərində bu cür ziyarətlər çox az həyata keçirilir. İbtidai siniflərdə nisbətən müşahidə etmək olsa da sonrakı illərdə tarixi abidə, muzey ziyarətləri öz yerini əyləncə və gəzintilərə verməli olur. Müəllimlər muzey ziyarətlərini təklif etsələr də valideynlər muzeylərin darıxdırıcı olmasını iddia edirlər və əyləncəli gəzinti istəyirlər.

Lakin ziyarət düzgün təşkil edilsə, uşaqların yaş qrupuna görə yer seçilsə muzeylər və tarixi abidələr onlar üçün çox maraqlı yerlər ola bilər. İndi uşaqlar üçün xüsusi proqramları olan, əyləncəli ziyarət, gəzinti həyata keçirən muzeylərimiz var. Tanışlıq və bələdçi izahı uşağın marağını oyadacaq tərzdə təşkil olunur, bu da, muzeyin darıxdırıcı yer olması barədə təsəvvürü kökündən dəyişdirir. Uşaq daim muzey səfərinə getsə, ziyarətləri sıx-sıx olsa yeni yerlər kəşf etməyin, yeni məlumatlar əldə etməyin əyləncəli olduğunu anlayacaq. Lakin valideynlər öz maraq dairələrində olmayan yerlərə getməyi lüzumsuz bildiyi üçün uşaqlar da muzeylərdən uzaqda, tarixi abidələrdən kənarda, mollarda və əyləncə mərkəzlərində böyüyür.

Dünyanın hər yerində insanlar həm yaşadıkları ölkənin, həm də səfər etdikləri ölkəyə gedəndə onun tarixi abidələri, qədim yaşayış məskənləri ilə maraqlanırlar. Əgər bir alman, bir fransız və yaxud bir ingilis bizim ölkəyə gəlsə mütləq qədim abidələrimizi görməyə gedəcək. Hər birimiz Qız Qalasına, Atəşgaha, İçəri Şəhərə, Şirvanşahlar Sarayına və oxşar abidələrimizi, muzeyləri ziyarətə gedəndə şahidi oluruq ki, ziyarətçilərin əksəriyyəti xaricilərdir.

Maraqlıdır ki, biz xaricə gedəndə bizi maraqlandıran sadəcə alış-veriş, dəniz və əyləncə mərkəzləridir. Aramızda tək-tük insanlar var ki, səfər etdiyi ölkənin tarixi abidələrini gəzsin, nadir tapıntıları, qədim yaşayış məskənləri ilə tanış olsun. Maraqlıdır, niyə biz xaricə səfərə gedəndə sadəcə ticarət mərkəzlərini gəzirik? Bəzən iddia edilir ki, məişət qayğıları ilə yüklənən insanlarda mənəvi zövq, maddi problemlərini həll edəcək fürsətdən yararlanı. Yeni, mənəvi tələbatın təminatı ikinci sıraya keçir, öncə maddi ehtiyatların təminatı edilir və bundan zövq alınır. Lakin müşahidələr göstərir ki, tarixi abidələrə, muzeylərə ziyarət aşağıgəlməli olmaqla əlaqəli vəziyyət deyil, maraq dairəsinin fərqli olmasındadır. Çünki giriş cəmi 2 manat olan muzey və abidələr də var ki, ziyarətçisi çox azdır.

Müsləman ölkələrində insanların tarixi abidələrə, muzeylərə az getmələrinin səbəbi məişətlə, adət-ənənələrlə, intellektual və mədəni səviyyənin aşağı olması ilə, savadsızlıqla,

həyat şərtlərinin ağırlığı ilə bağlı olduğu da iddia edilir. Digər əsas amillərdən biri də ailə tərbiyəsi və təhsillə əlaqədardır. Muzeyə, tarixi abidələrə, kitaba, teatra, qəzetə, mütaliyə sevgi kiçik yaşlardan aşılanmalıdır. Əgər bir uşaq valideyni ilə, yaxud məktəbdə təşkil olunmuş tur çərçivəsində kiçik yaşlarından teatra, muzeyə getmirsə böyüyəndə də getməyəcək. Bu məsələlər sistemli tərbiyə tələb edir.

Təəssüf ki, İslam dünyasında muzey və tarixi abidələrin ziyarəti mədəniyyəti hələ formalaşmayıb. Bunun bir çox səbəbləri ola bilər. Tarixlə və tarixi abidələrlə geniş ölçüdə əlaqə qurma təcrübəsi zəif olub, təbliğati ya zəif aparılıb, ya da aparılmayıb. Elə şeylər var ki, onu uşaqlıqdan alışqanlıq halına gətirmək lazımdır. Bu alışqanlıqlara tarixi abidələrə və öz tarixinə maraq göstərmək, muzeyləri ziyarət etmək də daxildir.

Muzeylərdən həzz almağa çalışın. Muzeylərə gedib pul xərcləmək istəməyənlər, açıq qapı günlərində gedə bilərsiniz. Paytaxtımızda girişi 2-3 manat civarında olan muzeylər də var, ora baş çəkin. Lakin, etiraf etmək lazımdır ki, bəzi muzeylərin giriş haqqı bir çoxumuzun büdcəsinə uyğun deyil. Məsələn, Tarix Muzeyinə böyüklərin giriş haqqı 8 manatdır, giriş üçün sağird və tələbələr 2 manat ödəməlidir. Xalça Muzeyinə böyüklər üçün giriş 7 manatdır, Milli İncəsənət Muzeyi, Ədəbiyyat Muzeyi 5 manat tələb edir. Suraxanı Gəmi Muzeyinə məktəblilər 2 manat, böyüklər 5 manat müqabilində daxil ola bilər. Qız Qalası, Şirvanşahlar Sarayı üçün giriş ödənişi 2 manatdır.

Göründüyü kimi, əksər muzeylərə giriş bileti üçün tələb edilən vəsait hamımız üçün əlçatan deyil. Muzey ziyarəti, abidə gəzintisi 5 manatdan başlayır, 10-15 manata olan muzeylər də var. Bir ailənin muzey gəzintisi, tarixi abidə ziyarəti o qədər də az məbləğ deyil. Muzeylərə həvəsi olan, övladına öz tariximizi göstərmək istəyən valideyn üçün bu fürsəti yaratmaq lazımdır. Muzeylərə giriş öz ölkəmizin vətəndaşı üçün bu qədər bəla olmamalıdır, biz öz tariximizə baxmaq üçün, övladımıza öz tariximizi tanımaq üçün pul ödəməli deyilik.

Mayın 18-i Beynəlxalq Muzeylər Günüdür. Beynəlxalq Muzeylər Şurası (ICOM) tərəfindən xalqlar arasında mədəni mübadilə və əməkdaşlığın inkişafına kömək məqsədilə təsis olunmuş bu bayram hər il müxtəlif dövlət altında keçirilir. Beynəlxalq Muzeylər Günü ICOM-un təşəbbüsü ilə 1977-ci ildə təsis edilib. Bu günün məqsədi muzeylərin cəmiyyətin həyatında nə dərəcədə mühüm rol oynadığını göstərməkdir.

Bu gün münasibətlə bir çox muzeydə açıq qapı günü olur. Muzeyləri məcburi ziyarət kimi görməyin, darıxdırıcı olmaqla ittiham etməyin. Bu gündən istifadə edin, bir neçə muzey gəzin. Muzeylər ilin bütün fəsilələrində işləyir, cibinizə, büdcənizə uyğun giriş haqqı olan muzeylərə gedin, maraqla tarixi izləyin, mədəniyyət nümunələrinə baxın. Bunu vərdiş halına salın. Əmin olun, hər dəfə gətdiyiniz zaman yeni məlumatlar öyrənəcək və yeni təcrübələr qazanaçaqsınız. Həm mədəni, həm də mənəvi zövqünüz formalaşacaq.

Lalə Mehralı

XİN: "Fransa tərəfi Azərbaycanla bağlı son açıqlamasına görə üzr istəməlidir"

Fransa tərəfindən Azərbaycana qarşı səslənmiş bu kimi fikirlər tamamilə qəbuləlməzdir və tərəfimizdən qətiyyətlə rədd olunub. İnsan hüquqlarının kobud şəkildə pozulduğu, baş verən iğtişaşlar zamanı aksiyaçıların öldürüldüyü, islamofobiya və müsəlmanlara qarşı hücum hallarının, eləcə də antisemitizmin geniş yayıldığı Fransadan fərqli olaraq, Azərbaycanda fundamental hüquq və azadlıqlar tam təmin edilir. AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) Mətbuat xidməti idarəsinin rəhbəri Ayxan Hacızadə Fransanın daxili işlər naziri Jeral Darmanən tərəfindən Azərbaycanın diktatura adlandırılması ilə bağlı yerli medianın sualına cavabında deyib.

O bildirib ki, Azərbaycan müstəqilliyini bərpa edəndən bəri daim demokratik dəyərlərə sadıq cəmiyyət kimi formalaşmış və inkişaf edib. Azərbaycan müxtəlif etnik və dini mənsubiyyətə mənsub insanların mehriban, təhlükəsiz şəraitdə yaşadığı ölkədir. Fransa tərəfi bu açıqlamaya görə üzr istəməlidir. Əks təqdirdə, bu, Azərbaycan-Fransa münasibətlərinə daha mənfi təsirlərə gətirib çıxaracaq.

"İştirak etməyən partiya nə edirsə, özünə edir"

Azərbaycan Respublikası Prezident Administrasiyası tərəfindən təşkil olunan, Milli Məclis

Aparatının, Mərkəzi Seçki Komissiyasının, Həsəbəli Palatasının, Ədliyyə və Maliyyə nazirliklərinin, habelə 25 siyasi partiyasının nümayəndələrinin iştirakı ilə mayın 16-da keçirilən dialoqu siyasi partiyalarla dövlət orqanları arasında konstruktiv əməkdaşlığın qurulması və inkişafı yolunda çox böyük bir hadisədir. İlk dəfə idi ki, siyasi partiyaların və tərəflərin 90-a yaxın nümayəndəsi bir yerdə toplaşmışdı. "Siyasi partiyalar haqqında" qanunun tətbiqi ilə bağlı məsələlər ətrafında ciddi müzakirələr apardıq". Bu sözləri SİA ilə öz təəssüratlarını bölüşən Vəhdət Partiyasının sədri, millət vəkili Tahir Kərimli deyib.

T.Kərimli bildirib ki, görüşdə hər kəsə danışmaq üçün imkan yaradıldı: "Dialoqda ən əsası Azərbaycanda siyasi partiyaların dövlət idarəçiliyində iştirakı böyük önəm daşıyırdı. Görüşün leytmotivini o təşkil edirdi ki, bütün siyasi partiyalar ali məqsəd, dövlət quruculuğu və strateji məsələlərdə eyni fikrin daşıyıcılarıdır". Onun sözlərinə görə, bu görüşdə yalnız AXCP iştirak etməirdi: "Hesab edirəm ki, burada iştirak etməyən partiya nə edirsə, özünə edir. Məsələn, AXCP deyirdi ki, erməniləri çıxarıb rusları gətiriblər və ya Xankəndi alınmalıdır. Halbuki bu məsələlər öz həllini tapdıqda onlar heç üzrxahlıq etmədilər.

Strateji məqsədlərimiz bəllidir. Hər bir ölkədə çatışmayan cəhətlər və ya qanunsuzluqlar var. Bunlara qarşı birgə mübarizə aparmaq lazımdır. Bugünkü görüş dövlət orqanları ilə siyasi partiyalar arasında qarşılıqlı hörmətə əsaslanırdı. Mehribanlıq insanı rahatladır, nəinki qarşıdurmalar".

Ləman Sərraf

Heydər Əliyev Fondunun və Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Şuşada “Xarıbülbül” VII Beynəlxalq Musiqi Festivalı keçirilib. Mədəniyyət vasitəsilə həmrəyliyi, dostluğu, sülhü və tolerantlığı tərənnüm edən “Xarıbülbül” VII Beynəlxalq Musiqi Festivalında Azərbaycanla yanaşı, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, İndoneziya, İran, Qazaxıstan, Qətər, Qvineya, Mərakeş, Özbəkistan, Türkiyə də təmsil olunur.

Dünyanın bir çox ölkələrindən çoxsaylı musiqiçilərin iştirak etdikləri bu dostluq və musiqi bayramı mədəni irsimizin zəngin ənənələrinin qorunub saxlanması ilə yanaşı, müxtəlif ölkələrdən olan musiqiçilərə ünsiyyət və əməkdaşlıq üçün əlverişli şərait yaradaraq mədəniyyətlərarası dialoqun möhkəmləndirilməsinə töhfəsinə verir. SİA mövzu ilə bağlı incəsənət xadimlərinin təəssüratlarını öyrənib.

Teatrşünas, Əməkdar incəsənət xadimi Aydın Talıbzadə: ““Xarıbülbül”

Beynəlxalq Musiqi Festivalı Şuşanın dünyaya açılan mədəniyyət qapısıdır və bu qapının üstündə Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin səsləndirdiyi “Əziz Şuşa, sən azadsan” cümləsi parlaq. Şuşa açıq səma altında musiqi akademiyası kimi, Azərbaycanın milli mədəniyyət mərkəzlərindən

““Xarıbülbül” Beynəlxalq Musiqi Festivalı Şuşanın dünyaya açılan mədəniyyət qapısıdır”

MÜNASİBƏT

biri kimi dünya tərəfindən kəşf olunmaqdadır, sevilməkdədir. Bu baxımdan mən VII “Xarıbülbül” Beynəlxalq Musiqi Festivalını bu festivalın bütün tarixinin çox möhtəşəm hadisəsi hesab eləyirəm, həm tədbirin siyasi-kulturoloji dəyərinə görə, həm qonaqların tərkibinə görə, həm də festival proqramının zənginliyinə görə. 2024-cü ildə Şuşanın islam dünyasının mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi və bu tədbirin açılış mərasiminin festivalla eyni bir gündə keçirilməsi VII “Xarıbülbül” Beynəlxalq Musiqi Festivalına xüsusi bir rəng qatdı. Bu festival Şuşada bir islam məşəli yandırdı və festivalın iştirakçıları sırasında Qətərdən, Hindoneziyadan, Mərakeşdən, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən

gəlmiş folklor qrupları tədbirin ekzotik ornamentlərinə çevrildilər. Bu festivalın ildən-ilə məşhəriyyəti artır. Festivalın konsert proqramı da əla düşünülmüşdü: Arif Babayev, Zeynəb Xanlarova, Polad Bülbüloğlu kimi ustadların səhnədə görünməsi də festivala xüsusi bir aura gətirdi. Bir sözlə, YAŞASIN FESTİVAL!!! Mən əminəm ki, Azərbaycan Prezidentinin və vitse-prezidentinin patronajlığı ilə bu festivalın ömrü uzun olacaq və “Xarıbülbül” Beynəlxalq Musiqi Festivalı getdikcə, Yer kürəsində müharibələr səngidikcə, sülh sazişləri imzalandıqca daha çox dünya xalqlarının folklor musiqisi festivalına transformasiya oluna- caq. Qoy dünya xalqları gəlib həmişə Şuşada oxusunlar, rəqs etsinlər, sevinlər, sevindirsin-

lər!!!” Azərbaycanın kinorejissoru və kinoşünası Ayaz Salayev: “Bildiyiniz kimi, Şuşa mədəniyyət paytaxtı elan olunub. Bu, hələ başlanğıcdır. Mən budəfəki “Xarıbülbül” VII Beynəlxalq Musiqi Festivalından xoş təəssüratlarla ayrıldım. Təbii ki, ilk dəfə başqa hislər yaşamışdım. Amma artıq bu dəfə Şuşada qurulan infrastruktur, yaşayış üçün görülmüş hazırlıqlar zəminində fərqli təəssüratlar yaşadım. Prezident İlham Əliyevin də orada olması hər birimizə çox böyük təsir bağışladı. Biz indi müstəqil bir ölkəyik və müstəqil mədəniyyətimizi qurmalıyıq. Bu festivalın da müstəqil mədəniyyətimizin qurulmasında rolu böyükdür”.

Tarixçi Elçin Əhmədov: “Mən Şuşada doğulub böyümüşəm, atamı burada dəfn etmişəm. Yəni Şuşa mənim üçün doğma bir məkandır. Uşaqlığıma Şuşa Mağara düşərgəsi, Topxana meşəsində keçirmişəm. Ona görə də bu doğma yurdda “Xarıbülbül” kimi festivalın keçirilməsinin mənim üçün həddi-hüddü yoxdur”.

Əməkdar artist Gövhər Həsənzadə: “Hələ də mənə Şuşada olmaq, burada beynəlxalq tədbirlər keçirmək yuxu kimi gəlir. Çünki 32 ildir bizə əlçatmaz görünən, amma yenə də nə vaxtsa bu yurda gələcəyimizə ümid etdiyimiz şey baş verib. Biz çox xoşbəxt insanlarıq ki, bugünkü gündə doğma torpaqlarımızda Azərbaycanın say-seçmə ifaçılarının bir hissəsinin iştirakı ilə öz musiqimizi, Qarabağ şikəstəsini dinləyirik”.

Ləman Sərraf

“Müxtəlifliklər fərqli olmasına baxmayaraq hədəfə fərqli baxış yoxdur”

“Siyasi Partiyalarla dövlət orqanlarının konstruktiv əməkdaşlıq məsələlərinin müzakirə olunduğu tədbir əslində dialoq platformasında növbəti addım da adlandırılabilir”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının (MDHP) sədri Fərəc Quliyev deyib.

O bildirib ki, orada müxtəlif fikirlər səsləndirildi: “Demək olar ki, bütün partiyalar iştirak edirdilər. Tədbir mahiyyətcə onu göstərdi ki, bundan sonra da iqtidar və müxalifət arasındakı münasibətlər məhz dialoq platformasında davam edəcək. Bu, əslində özü ictimai saziş idi. Bəzən ictimai saziş olsun deyər, çağırışlar var idi. Bunun artıq vaxtı keçib. İctimai saziş deyilən məsələ 20 il əvvəl lazım idi. Mən hesab edirəm ki, ölkənin əgər qabığının möhkəmliyi iqtisadi, hərbi, diplomatik

MÜNASİBƏT

möhkəmliyə bağlıdırsa, daxili möhkəmlilik də bərişə söykənən sabitliyə bağlıdır. Bu bərişə söykənən sabitlik olmadan xarici faktorlarla mübarizə aparmaq, ölkənin kənar qılatını möhkəmləndirmək mümkün deyil. O baxımdan yanaşma çox normal oldu. Məncə, artıq problemcə bütövləşmə baş verib. Hamı qəbulanıb ki, problem təkçə müxalifətə deyil. Hamı məsələlərə məsuliyyətlə yanaşır və problemlərin həll olunmasında da səfərbər olur. Yəni bu dialoq mühiti də onu göstərdi”.

“Dünənki tədbirdə həm də maarifləndirmə işləri aparıldı. Müxtəlif nümayəndələr var idi. Mərkəzi Seçki Komissiyasından, Ədliyyə Nazirliyindən, Hesablama Palatasından və sair nümayəndələr var idi. Onların tədbirdə iştirak etməsi, məsələlərlə bağlı məlumat verməsi onu göstərdi ki, əmək-

daşlıq mühiti davam edəcək. Artıq münasibətlər çox sivil qaydaya keçib. Mən hesab edirəm ki, müəyyən siyasi islahatlar aparmaqla bu məsələni daha da dərinləşdirmək və genişləndirmək mümkündür. Mən özüm iki təkliflə çıxış etdim. Birinci, proporsional seçki sistemine keçidlə bağlı idi. Digəri reyestr vaxtı telefon nömrələrindən istifadənin aradan qaldırılması ilə bağlı idi. Başqa dostlar, partiya sədrləri də müxtəlif təkliflər verdilər. Hörmətli Ədalət Vəliyev də məsələlərlə bağlı notlar götürdü. Bu siyasi dialoq mühitinin yaranmasında etiraf etmək lazımdır ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyyəti ilə əlaqələr şöbəsinin müdiri Ədalət Vəliyevin möhtəşəm rolu oldu. Müxtəlifliklərin vəhdətini təşkil etməyə nail olunub.

Hesab edirəm ki, burada müxtəlifliklər fərqli olmasına baxmayaraq hədəfə fərqli baxış yoxdur. Hər kəs Azərbaycanın güclü, müstəqil və rifahlı olmasını istəyir. Bu amilin üzərində də resept quruldu. Bundan sonra da proses davam olunmalıdır. Dünənki tədbir onu göstərdi ki, biz bu hədəfimizə çatmağa biləcəyik” - deyərək, əlavə edib.

Söylü Ağazadə

“Bütün partiyalar çox razı şəkildə toplantıdan ayrıldılar”

“Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyyəti ilə əlaqələr şöbəsinin təşəbbüsü ilə çox böyük görüş, tədbir keçirildi”. Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Azad Vətən Partiyasının sədri Akif Nağı deyib.

O bildirib ki, Ədalət Vəliyev bu şöbəyə rəhbərlik edəndən çox böyük işlər görüb: “Partiyalar arasında sağlam dialoq mühiti yaranıb. Çox vacib məsələdir. Ona görə də mayın 16-da Siyasi partiyalarla dövlət orqanları arasında konstruktiv əməkdaşlığın qurulması və inkişaf etdirilməsi məqsədilə Prezident Administrasiyasının tərəfindən Milli Məclis Aparatının, Mərkəzi Seçki Komissiyasının, Hesablama Palatasının, Ədliyyə və Maliyyə nazirliklərinin, habelə 25 siyasi partiyanın nümayəndələrinin iştirakı ilə bu cür görüş təşkil olundu. Ədalət müəllim çox geniş məruzə ilə çıxış etdi, maraqlı məqamlara toxundu. Eyni zamanda orada digər dövlət qurumlarının nümayəndələri də özlərinin ciddi məruzələrini hazırlamışdılar. Hətta təklif olundu, mən də müdafiə etdim ki, orada olan çıxışların, məruzələrin mətnləri yaddaş kitabçası şəklində hazırlansın və partiyalara göndərilsin ki, onlar da bunlarla bağlı məlumatlı olsunlar. Mühit də çox yaxşı idi. Beş saata qədər müzakirələr getdi. Demək olar ki, hamı fikrini səsləndirdi, təkliflərini verdi.

Biz də təkliflərimizi verdik, xüsusilə yerli şöbələrin ofislə təmin olunması ilə bağlı vacib məsələ, partiyaların maliyyələşməsinə yanaşma ilə bağlı, proporsional və majoritar seçki sisteminin uyğunlaşdırılması ilə bağlı və başqa maraqlı təkliflər oldu. Ən əsası da odur ki, yekun, geniş çıxışı Ədalət müəllim etdi. Verilən təkliflərin ətrafında fikirlərini bildirdi, ümumiləşdirdi. Ümumi mühitdən danışdı ki, belə də olmalıdır. Partiyalar arasında xoş və normal münasibətlər olmalıdır. Hakimiyyət, müxalifət partiyaları arasında normal münasibətlər olmalıdır. Birlikdə ölkənin taleyini həll etmək üçün çalışmaq lazımdır. Bu, vacib bir məsələdir. Hesab edirəm ki, orada bütün partiyalar iştirak edirdi. Sözügedən tədbirə cəmi 1 partiya gəlməmişdi, digərləri hamısı orada idi. O partiyayı da partiya hesab etmirəm. O, yanlış yolda olan, tərxiatlarla məşğul olan bir qrupa çevrilib. Bütün partiyalar çox razı şəkildə toplantıdan ayrıldılar”.

Söylü Ağazadə

Gürcüstan-Qərb izdivacı pozulur

ABŞ və Aİ hakimiyyəti Gürcüstan rəhbərliyini xarici agentlər haqqında qanuna görə sanksiyalar tətbiq etməklə hədələyir, çünki onların fikrincə, bu, demokratiya prinsiplərinə ziddir. Tbilisi meri Kaxa Kaladzenin dediyi kimi, Qərb başa düşmür ki, gürcü liderləri ilə belə danışmaq olmaz və əgər kimsə onları əvəz etmək istəyirsə, qoy seçkiləri gözləsinlər ki, bu seçkilərdə əcnəbilər deyil, xalq olacaq. Bu arada Rusiya hakimiyyəti hakim "Gürcü arzusu"na anlayış nümayiş etdirmək üçün əlindən gələni edir və mənəvi dəstək verməyə çalışır.

dollarlıq yardım paketi ayırmaq qərarına yenidən baxacaq. Diplomatin sözlərinə görə, Gürcüstanın baş naziri Irakli Kobaxidze bu xəbəri məcburiyyət kimi qəbul edib, lakin ABŞ bununla razılaşmır. O'Brayen xatırladı ki, Gürcüstan Avropa İttifaqı və NATO-ya daxil olmaq istəyir, ona görə də onların standartlarına və qaydalarına əməl etməlidir. Hakimiyyət bu strukturlara inteqrasiyadan imtina edərsə, bütün bunları əks etdirən öz Konstitusiyasını pozacaq.

Dövlət Departamentinin sözçüsü deyib: "Əgər qanun bu standartlara cavab vermək üçün dəyişdirilsə, o, partnyorluğumuz parçalamaq əvəzinə gücləndirəcək, mən hiss edirəm ki, bu, indi baş verir". Eyni zamanda o, əmin edib ki, ABŞ-ın "Gürcü arzusu"nu

Gürcüstan parlamenti xarici agentlər haqqında qanun layihəsini üçüncü oxunuşda qəbul edib. Ümumilikdə iclasda 150 deputatdan 116-sı iştirak edib. Eyni zamanda, 84 xalq nümayəndəsi sənədin lehinə, 30 nəfər isə əleyhinə səs verib, respublika prezidenti Salome Zurbəşvili ona veto qoyacağını vəd edib, lakin heç nə dəyişməse, "Gürcü arzusu" heç bir problem olmadan onun öhdəsindən gələcək. Bu arada, həmin vaxt Tbilisidə olan ABŞ Dövlət Departamenti rəhbərinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisi Cim O'Brayen bildirib ki, qanun layihəsi hazırkı formada Avropa və Avro-Atlantik dəyərlərinə uyğun gəlir. Onun sözlərinə görə, ölkə hakimiyyəti onu yenidən yazmasa, ciddi fəsadlar yaran bilər. "Xarici agentlər haqqında qanun AB normaları ilə əlaqələndirilmədən irəliləmə və demokratiyaya zərbə vurularsa, dinc nümayişçilərə qarşı zorakılıq olarsa, ABŞ-dan məhdudiyyətlər gələcək. Bunlar, bu hərəketlərə görə məsuliyyət daşıyan şəxslər və onların ailələri üçün maliyyə və səyahət məhdudiyyətləri olacaq", - O'Brien bildirib. İlk addım olaraq, Vaşinqton Tbilisiyə 390 milyon

alt-üst etmək və onun yerinə qondarma müharibə partiyasını gətirmək vəzifəsi yoxdur və yoxdur. Öz növbəsində, Ağ Evin mətbuat katibi Karine Jean-Pierre bildirib ki, Vaşinqton Tbilisi ilə münasibətlərinə əsaslı şəkildə yenidən baxmağa hazırdır. Dövlət Departamentinin mətbuat katibinin müavini Vedant Patel qeyd edib ki, Gürcüstan hakimiyyətinin hələ də xarici agentlər haqqında qanun üzərində işləmək üçün vaxtı var. Avropa İttifaqında da anti-Gürcüstan sanksiyalarının tətbiqi ilə bağlı getdikcə ısrarlı çağırışlar

səslənir. Məsələn, Estoniyanın xarici işlər naziri Marqus Tsahkna Aİ ilə Qafqaz Respublikası arasında vizasız rejimin ləğvini təklif edib. Almaniya, Danimarka, Polşa, Norveç və digər Avropa ölkələrinin xarici işlər nazirləri belə bir qanunla Gürcüstanın onların ailəsinə düşməyəcəyini bildiriblər. "Financial Times" öz mənbələrinə istinadən xəbər verir ki, Avropa İttifaqı xarici agentlər haqqında qanunun qüvvəyə minəcəyi təqdirdə Gürcüstanın bloka daxil olmaq ərizəsini qeyri-müəyyən müddətə dondurmağı planlaşdırır. Avropa Parlamentində yerlərin təxminən

11%-ə sahib olan Avropa Yaşılları Partiyası Gürcüstan hökumətini məsuliyyətə cəlb etməyə çağırıb. "Biz ümid edirik ki, oktyabr seçkiləri "Gürcü arzusu"nun hakimiyyətinə son qoyacaq", - təşkilatın bəyanatında deyilir. Bu arada Gürcüstan müxalifətinin bir hissəsi "Avropa Milli Müqavimət Platforması"nda birləşmək qərarına gəlib. Koalisiyaya artıq "Girchi - More Freedom", "Lelo", "Vahid Milli Hərəkət" (UNM), "Axali" və "Ağməşəbəli Strategy" daxildir. Bu barədə onların liderləri mayın 14-də axşam müxalifətin mitinqində bildiriblər. Onlar fikir ayrılıqlarını bir kənara qoyub, parlament seçkilərində "Gürcü arzusu"nu məğlub etmək üçün Zurbəşvili ilə birgə çalışacaqlarına söz veriblər. Həmin aksiyada iştirak edən Çexiya, Polşa, Almaniya, Litva və Finlandiya parlamentlərinin xarici əlaqələr komitələrinin sədrləri də müxalifətçiləri dəstəkləyiblər. Almaniya təmsilçisi Michael Roth hətta Gürcüstan hökumətini "kabus" adlandırır. Kobaxidze bu simbiozu ölkəsinin xaricdən təzyiq altında olduğunu ən yaxşı təsdiqi hesab edirdi. "Təbii ki, kənar şəxslərin kollektiv "milli hərəkət" maraqları naminə Gürcüstanın daxili siyasə-

tinə müdaxilə etməyə cəhd etməsi qətiyyətlə yolverilməzdir", - deyərək baş nazir vurğulayıb. Düzü, parlamentin sədri Şalva Papuaşvili Litva, Latviya, Estoniya və İslandiya Xarici İşlər nazirliklərinin rəhbərləri ilə görüşdən sonra bildirib ki, qərblə həmkarlar qeyri-hökumət təşkilatlarının xaricdən maliyyələşdirilməsi sahəsində nizam-intizamın bərpa olunmasının zəruriliyi ilə bağlı razılığa gəliblər. Eyni zamanda, onun sözlərinə görə, hökumətin qanun layihəsinin məzmunu ilə bağlı şikayətləri var, lakin müxalifət öz təklifləri ilə çıxış edərsə, hələ ki, verilməmiş təkliflər düzəldilə bilər. "Gürcü Arzusu" heç vaxt rəsmi olaraq Qərbdən Şərqə xarici siyasətin əksini elan etməyib. Lakin tərəflər keçdikdən sonra bunun baş verə biləcəyi xəttə yaxınlaşıblar.

"Gürcü Arzusu" öz qanunlarına redaksiya xarakterli dəyişikliklərin edilməsinin mümkünlüyünə ehtiyat vurdu, lakin ümumilikdə görünən odur ki, onların güzəştə getmək niyyəti yoxdur. İndi hər kəs iqtidar və müxalifətin seçkilərə hansı vəziyyətdə çatacağı barədə düşünür. Bütün bunların fonunda Gürcüstan hakimiyyətinə mənəvi dəstək verən yeganə ölkə Rusiya kimi görünür. "Gürcüstan hakimiyyəti ilə Qərb arasında qarşıdurmanın müddəti və kəskinləşmə dərəcəsini bir neçə parametrlə müəyyənləşdirəcək. Tbilisi ilə Moskva arasında artıq baş verən münasibətlərin istiləşməsi, Gürcüstanın mühafizəkarlar qanadına qoşulmasının uğur dərəcəsi hesab olunur. Aİ-nin və ABŞ və Avropa İttifaqı ölkələrinin respublikaya təsirləri üçün mübarizə aparmağa hazır olduqlarını bildirir. Gürcüstan vətəndaş cəmiyyətinin etirazı davam etdirmək imkanından çox şey asılı olacaq.

V.VƏLİYEV

Böyük QAYIDIŞ: Laçına tarixi dönüş

İşğaldan azad edilmiş bütün ərazilərimizdə, o cümlədən Laçın rayonunda abadlıq-quruculuq işləri sürətlə davam etdirilir. Yeni yollar salınır, infrastruktur qurulur, kəndlər, qəsəbələr bərpa edilir. Planlı və sistemli şəkildə görülən bütün işlər bilavasitə dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin nəzarəti altındadır. Azad Laçına Azərbaycan Prezidentinin səfərləri zamanı dövlət başçısı təməlqoyma və açılış mərasimlərində iştirak edir, aparılan işlərlə yerində tanış olur, tapşırıq və tövsiyələrini verir. Məlumdur ki, dekabrın 1-i 2020-ci il tarixində Laçın rayonu Azərbaycan Respublikasına qaytarıldı. Bu, Azərbaycan Prezidenti, Ermənistan Respublikasının baş naziri və Rusiya Federasiyasının Prezidentinin bəyanatında öz əksini tapmış oldu.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarının birində demişdir: "Biz Laçını həm döyüş meydanında, həm siyasi yollarla qaytar-

dıq. İkinci Qarabağ müharibəsi dövründə Laçın rayonunun işğaldan azad edilməsi əsas vəzifələrdən biri idi və biz faktiki olaraq

Prezident İlham Əliyev: "Demişdim ki, qayıdacağıq və Laçında daha gözəl evlər tikiləcək"

Laçın rayonunun cənub hissəsini döyüşərək, vuruşaraq azad etdik. Gələcəkdə və digər bir neçə kənd döyüş meydanında azad edilmişdir, biz Laçın-Xankəndi yoluna çıxmışdıq. Məhz bu əməliyyat nəticəsində, eyni zamanda, Şuşa şəhərinin erməni işğalçılarından azad edilməsi faktiki olaraq Ermənistan dövlətinin kapitulyasiyasına gətirib çıxarmışdır.

Vaxtilə "Qarabağ Ermənistanıdır", - deyən Ermənistan rəhbərliyi öz məğlubiyyətini qəbul etməyə məcbur olmuşdur və 2020-ci ilin noyabrın 10-da kapitulyasiya aktı Ermənistan tərəfindən imzalandı. Laçın rayonunun digər hissəsi - ən böyük hissə artıq siyasi yollarla

Bundan sonra Azərbaycan yalnız inkişaf, tərəqqi yolu ilə gedəcək. Bundan sonra da biz ordu quruculuğu işində əməli addımlar atacağıq, ordumuzu daha da gücləndirəcəyik. Bütün göstərişlər verildi. İradəmiz də var, təcrübəmiz də var - əvəzolunmaz təcrübə. İndi bütün ölkələr bu Vətən müharibəsinin təcrübəsini öyrənirlər. Vəsaitimiz də var. Xalq-iqtidar birliyimiz də var. Biz göstərmişik ki, böyük xalq, qürurlu xalq. Düşməni yerə vurduq. Düşmənin belini qırdıq, məhv etdik. Bu, tarixi Qələbədir. Bu Qələbə Azərbaycan tarixində əbədi qalacaq, şanlı Qələbə kimi!"

"LAÇININ İŞĞAL ALTINA DÜŞMƏSİ AZƏRBAYCANDA

azad edilmişdir. Bu, bizim böyük tarixi Zəfərimizdir", - deyə bildirmişdir. Cənab Prezident onu da bildirmişdir ki, biz bu rayonları bir güllə atmadan, bir şəhid vermədən qaytarmışıq.

"BİZ GÖSTƏRMİŞİK Kİ, BÖYÜK XALQ, QÜRURLU XALQ"

Azərbaycanın əzəli, tarixi torpaqları bu gün işğaldan azad olunub. Hər bir ərazidə böyük abadlıq-quruculuq işlərinə başlanılıb. Etiraf etməliyəm ki, son iki yüz ildə xalqımızın 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığı Zəfər qədər möhtəşəm qələbə yoxdur. Qazandığımız bu Zəfərdən üç ildən artıq zaman ötsə də hər tarixində yeni səhifə açmış 44 günlük Vətən müharibəsindən ölkəmizdə, eləcə də dünya ölkələrində hələ də danışılır. Bu Qələbə xalqımızın üzərindən məğlub, torpaqları işğal altında qalan, qaçqın və köçkün sözünü götürdü. Xalq-Dövlət-Ordu birliyinin ən yüksək səviyyədə olduğunu bütün dünya gördü.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarının birində "Hər kəs gücümüzü gördü. Hər kəs qüdrətimizi gördü, iradəmizi gördü", - deyən Prezident bildirib ki, bu dəmir yumruq onların belini qırdı, onların başını əzdi: "Bu, birlik yumruğudur, bu, güc yumruğudur.

ÇOX CİDDİ SİYASİ BÖHRANA SƏBƏB OLMUŞDUR"

Xatırladaq ki, 18 may 1992-ci ildə Ermənistan Silahlı Qüvvələri Laçının işğalı zamanı 264 nəfər şəhid olmuş, 65 nəfər girov götürülmüş, 103 nəfər əlil olmuşdur. Rayon üzrə 1 yaşdan 16 yaşadək mövcud olan 24374 nəfər uşaqdan 18 nəfəri şəhid, 225 nəfəri əlil olmuş, 1071 nəfəri bir, o cümlədən 31 nəfəri hər iki valideynindən yetim qalmışdır. İşğal ilə əlaqədar rayona 7,1 milyard ABŞ dolları dəyərində ziyan dəymişdir. Laçının işğalı zamanı bu məkanda 50 mindən artıq əhali yaşayırdı. Laçın rayonunda 1992-1993-cü tədris ilində - işğal olunana qədər 106 məktəb fəaliyyət göstərmişdir. Məktəblərdə təhsil alan şagirdlərin sayı 8 min 877, müəllimlərin sayı isə 1390 nəfər olub.

Laçın rayonunda 1 ədəd avtovağzal, 82 avtobus dayanacağı, 2130 km uzunluğunda avtomobil yolları, 92 ədəd körpü, 1187 km uzunluğunda su kəməri, 33 su anbarı, cəmaşırxana, 15 km uzunluğunda mərkəzi kanalizasiya, 20 km uzunluğunda istilik şəbəkəsi, 14 hamam, 8 ədəd yanacaq doldurma stansiyası, 2636 km uzunluğunda elektrik hava xətləri, 498 km uzunluğunda qaz kəməri, 10200 km uzunluğunda radio-tele-

fon kommunikasiya xətləri, 3 ədəd televiziya stansiyası və ötürücülər və sair mövcud olmuşdur. Bütün bunlar dağıdılıb. Onların öz doğrulduqları yerə göndərilməsi əsas məsələlərdən biridir. Təbii ki, işğaldan azad olunan ərazilərimiz kimi Laçın da tamamilə dağıdılıb.

Dövlət başçımız Laçının işğalı ölkəmiz üçün böyük faciə idi, laçınlılar üçün böyük faciə idi, - deyərək, bunun AXC-Müsavat xəyanətkar cütlüyünün növbəti çirkin xəyanəti olduğunu qeyd etmişdi: "AXC-Müsavat cütlüyü hakimiyyətə can atırdı, istənilən yollarla hakimiyyəti zəbt etməyə çalışırdı və torpaqların Ermənistanə verilməsi, satılması faktiki olaraq onların bu çirkin niyyətə çatmaları

üçün bir fürsət idi. Onlar bunu belə qiymətləndirirdilər - hesab edirdilər ki, əgər Azərbaycan xalqı böyük bir sarsıntı keçirərsə, onlar üçün əlavə şanslar yaranacaq. Əfsuslar olsun ki, belə də oldu. Şuşanın, ondan sonra Laçının işğal altına düşməsi Azərbaycanda çox ciddi siyasi böhrana səbəb olmuşdur. Bu imkandan, fürsətdən istifadə edərək AXC-Müsavat xəyanətkar cütlüyü Laçın işğal olunandan bir ay sonra hakimiyyəti qanunsuz yollarla zəbt etmişdir və bu, daha böyük faciələrə yol açdı".

44 günlük Vətən müharibəsində qısa bir zamanda uğurlu əməliyyatlar nəticəsində düşməni tapdığı altında olan torpaqlarımızın işğaldan azad olunması ilə Ermənistanın 30 ilə yaxın davam edən işğalçılıq siyasətinə son qoyuldu. Ermənistan tərəfindən işğal altında saxlanılmış ərazilərdə Azərbaycanın şəhərləri və digər yaşayış məntəqələri, o cümlədən infrastruktur obyektləri tamamilə dağıdılıb, milli-mədəni irsimiz məhv edilib, təbii sərvətlərimiz talan olunub. Bu gün işğaldan azad olunan ərazilərimizdə abadlıq-quruculuq işlərinə başlanılıb. Azərbaycan yalnız özünün maliyyə resurslarına arxalanaraq sıfırdan yeni şəhər və kəndlər salır.

Ardı Səh. 11

Böyük QAYIDIŞ: Laçına tarixi dönüş

Əvvəli-Səh-10

2021-ci ildə bu məqsədlə dövlət büdcəsindən 1,3 milyard, 2022-ci ildə isə 2,2 milyard ABŞ dolları məbləğində vəsait ayrılışdır. Təbii ki, Böyük Qələbənin nəticəsində yaradılmış yeni realıq Qarabağın bərpası və inkişafını nəzərdə tutan Böyük Qayıdış strategiyasının aktuallığını təmin edir.

"2025-Cİ İLİN ƏVVƏLLƏRİNDƏ HAVA LİMANI İSTİSMARA VERİLƏCƏK"

İndi işğaldan azad olunan ərazilərimiz kimi, Laçınımız da yenidən qurulur. Laçın rayonunun

SAKİNİ YERLƏŞDİRİLƏCƏK

Bildiyimiz kimi, işğaldan azad edilmiş Zəngilan rayonunun Ağalı kəndinə Böyük Qayıdışın ilk karvanı yola düşmüşdü. Birinci, İkinci, Üçüncü Ağalı kəndləri 2020-ci ilin oktyabrın 28-də işğalçılardan azad edildi və altı aydan sonra Ağalıda yeni kəndin təməl daşı qoyuldu. Böyük Qayıdışın ilk sorağı Ağalı kəndinə əhalinin köçürülməsi oldu. Köçürülən keçmiş məcburi köçkünlərin böyük qismi əsasən, daha ağır şəraitdə yaşayanlardır. Köçürülmüş əhali üçün bütün infrastruktur şərait - dövlət xidmətləri mərkəzi, məktəb, bağça, bank, poçt, ictimai işə obyektləri və sair

Sus kəndində isə 300-dən çox insan yerləşəcək. Bütün bunlarla yanaşı, dövlət başçısı tərəfindən Güləbird və Qorçu kəndlərinin Baş planı təsdiqlənib. Dövlət başçısının bildirdiyi kimi, Laçın rayonuna təqribən 10 minə yaxın, bəlkə də çox keçmiş köçkünün yerləşdiriləcəkdir.

PLANETİMİZİN AĞ CİYƏRİ

Ölkəmizin ən böyük rayonlarından biri olan Laçın zəngin təbiəti, tarixi abidələri, yeraltı sərvətləri ilə zəngin olan bir diyardır. Azərbaycanın cənub-qərbində, dağlıq ərazidə yerləşən Laçın şimaldan Kəlbəcər, şərqdən

min hektarı meşə sahəsidir: "Bu da bizim böyük sərvətimizdir. Kəlbəcər rayonunda 24 min hektar meşə sahəsi vardır. Zəngilan və Qubadlı rayonlarında 12 min hektar və eyni zamanda, işğaldan azad edilmiş Hadrut rayonunda və Xocavənd rayonunun bir hissəsində böyük meşə sahələri vardır. Meşələr isə planetimizin ağ ciyəridir. Mənfur, vəhşi düşmən bizim meşələrimizi 30 il ərzində qırıb, talayıb və son müddət ərzində yandırır. Buna baxmayaraq, meşə sahələrimizin böyük hissəsi toxunulmaz qalıb, çünki düşmən o meşələrə dırmaşa bilməyib, o, ucqar dağ massivlərində yerləşir. Əlbəttə, dağıdılmış və məhv edilmiş infrastrukturun, o cümlədən kəsilmiş ağacların bərpası da diqqət mərkəzində olacaqdır".

Laçında indiyədək bir sıra infrastruktur layihələri icra edilib. Şəhər ərazisində 7 park salınır ki,

düşməlidir və başa düşür. Mən dəfələrlə həm Laçından, həm də o vaxt işğal edilmiş digər rayonlardan köçkünlərlə görüşəndə onlara ürək-dirək verirdim deyirdim ki, qayıdacağıq, qayıdacağıq! Görürdüm ki, son vaxtlar ümidlər bir az səngiyir, bu da təbiidir. Yəni, 30 ilə yaxın. Bunu anlamaq olar. Amma deyə bilmirdim ki, nə vaxt qayıdacağıq. Necə deyə bilərdim? demişdim ki, qayıdacağıq və Laçında daha gözəl evlər tikiləcək. Bax, belə də oldu. Ona görə sizin üçün və sizin kimi keçmiş köçkünlər üçün şərait ən yaxşı olmalıdır, ən gözəl olmalıdır ki, siz uzun əzablı illərdən sonra burada rahat yaşayasınız".

Doğma kəndinə qədəm qoyan ailələr həsrətini çəkdiyi kəndin gözəl mənzərəsi ilə tanış olublar. Keçmiş məcburi köçkünlər öz əzəli torpaqlarına, doğma diyarlarına qayıdırlar. Qeyd edək ki, 1992-ci

onların da artıq ikisində işlər tamamlanıb. İdman kompleksi və Həkeri çayının ətrafında çimərlik-istirahət mərkəzi salınır. Eyni zamanda, yollar relyefə uyğun olaraq genişləndirilib, işıqlandırma işləri görülüb. Şəhərin işıqlandırılması müasir modelə tam uyğunlaşdırılıb. Yeni yollar salınır, infrastruktur qurulur, kəndlər, qəsəbələr bərpa edilir. Planlı və sistemli şəkildə görülən bütün işlər bilavasitə dövlətimizin başçısı cənab İlham Əliyevin nəzarəti altındadır. Şəhərdə xəstəxana, işğal və Zəfər muzeylərinin yerləşəcəyi Memorial Park, məktəbəqədər və tam orta təhsil müəssisələri, peşə məktəbi, həmçinin mədəniyyət və turizm obyektləri də yaradılır. Laçın şəhərində əhalinin istirahətinin səmərəli təşkili istiqamətində də tədbirlər həyata keçirilir.

"ŞƏRAİT ƏN YAXŞI OLMALIDIR, ƏN GÖZƏL OLMALIDIR Kİ, SİZ UZUN ƏZABLI İLLƏRDƏN SONRA BURADA RAHAT YAŞAYASINIZ"

Müharibədən ötən müddət ərzində görülən işlər bu ərazilərdə əzəli sakinlərin tam yaşayışının təmin edilməsinin təzahürüdür. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarının birində bildirmişdir: "Əziz laçınlılar, siz uzun illər əzab içində yaşamısınız, həm fiziki, həm mənəvi, ağır şəraitdə, yataqxanalarda, vaqonlarda, çadır şəhərciklərində. Ondan daha ağır mənəvi əzab idi. Yəni, öz doğma torpağına qayıda bilməmək əzabı dəhşətlidir. Bunu hər kəs başa

ilın may ayında Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən rayon işğal olunan vaxt Sus kəndində 53 ailə - 203 nəfər yaşayırdı. Tamamilə yenidən tikilərək istifadəyə verilən kəndə ümumilikdə 59 ailə - 214 nəfərin köçürülməsi nəzərdə tutulur. Hazırda kəndə 20 ailənin (75 nəfər) köçürülməsi təmin olunub. 25 hektar ərazini əhatə edən kənddə 13 ikitəqəli, 28 üçotaq, 14 dördotaq və 4 beşotaq fərdi ev tikilib. Kənddə 132 yerlik orta məktəb, 50 yerlik uşaq bağçası da inşa olunub. Sakinlərin asudə vaxtlarının səmərəli təşkili üçün istirahət parkı və müxtəlif uşaq meydançaları yaradılıb. Qeyd edək ki, Laçın şəhərinə cəmi 493 ailə (1 838 nəfər), Laçın rayonunun Zabux kəndinə cəmi 217 ailə (823 nəfər) köçürülüb.

Artıq Laçın yenidən qurulur. Laçın rayonunun yenidən bərpası ilə bağlı işlər aparılır, bir çox işlər görülüb. Görülən və görülməli işlər böyük quruculuq, abadlıq işləridir. Təbii ki, Azərbaycanın iqtisadi gücü, dinamik inkişafı layihələrin reallaşmasına imkan verir. 30 ilə yaxın işğalda olan torpaqların bərpası, yenidən qurulması vaxt və maliyyə imkanları tələb edir.

Bu gün Laçınımız abadlıq-quruculuq meydanına çevrilib. Ən əsası isə onu qeyd edək ki, işğaldan azad olunan ərazilərimizdə kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsi bu ərazilərin müasir zamanın tələblərinə uyğun qurulmasına və Böyük Qayıdışımızla əzəli sakinlərin bu torpaqda rahat, firavan yaşamasına istiqamətlənib.

Zümrüd BAYRAMOVA

yenidən bərpası ilə bağlı işlər aparılır, bir çox işlər görülür. Laçın rayonunda Beynəlxalq Hava Limanının inşası davam etdirilir. "O bölgədə heç vaxt hava limanı olmamışdır və hava limanının yerini müəyyən edərkən böyük çətinliklərlə üzləşmişdik. Çünki orada uçuş-enmə zolağının inşası üçün düz yer tapmaq mümkün olmadı. Biz dağları kəsərək və böyük torpaq işlərini həyata keçirərək bütün dağlıq ərazilərdə, dağlarla əhatə olunan ərazilərdə beynəlxalq hava limanı inşa edirik. Yəqin ki, gələn ilin sonunda, ya da 2025-ci ilin əvvəllərində hava limanı istismara veriləcək", - deyərək Prezident bildirib.

LAÇIN RAYONUNA TƏQRİBƏN 10 MİNƏ YAXIN ƏZƏLİ

mövcuddur. Daha sonra Tərtər rayonunun Talış kəndinə köç başladı. Artıq yollar açılıb. Əzəli sakinlər əzəli torpaqlara yol alırlar. Laçın rayonunun əzəli sakinləri öz ata-baba yurduna dönlər. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin "Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonuna daxil olan Laçın rayonunun işğaldan azad olunmuş Zabux və Sus kəndlərinin layihələndirilməsi və tikintisi işləri ilə bağlı tədbirlər haqqında" məlum Sərəncamı işğaldan azad olunan ərazilərimizin tezliklə abadlaşacağını və öz torpaqlarından didərgin düşmüş minlərlə insanın öz dedə-baba yurduna tezliklə qayıdacağını özündə əks etdirir. Zabux və Sus kəndlərinin tamamilə yenidən qurulması prosesi sürətlə reallaşır. Zabux kəndində 1000-dən çox,

Xocalı, Şuşa və Xocavənd, cənubdan Qubadlı rayonları, qərbdən isə Ermənistanla həmsərhəddir. Rayon respublikamızın təbii sərvətlərlə zəngin guşələrindəndir. Ərazisində dünyada nadir ağac növlərindən hesab olunan qırmızı dəmirağac meşələri, çox sayda mineral su bulaqları, kobalt, uran, cıvə, qızıl, dəmir, müxtəlif rəngli mərmər yataqları, cürbəcür dərman bitkiləri vardır. Laçın abidələri hələ eramızdan əvvəl I-II minilliyə aid edilən Xocavənd rayonundakı Azıx və Cəbrayıl rayonundakı Tağlar mağaraları ilə müqayisə edilə biləcək qədər dəyərli və nadir abidələrdəndirlər. Buranın təbiəti isə xüsusilə füsunkardır. Dövlət başçısının vurğuladığı kimi, Laçın rayonunda bizim böyük meşə sahələrimiz var - ərazinin 22

“Mən bildiyimi siz bilmirsiniz!”

(ezoterik mifoloji fəlsəfi hekayə)

Tanrı bir gün fikirləşdi ki, əşşi bezdim taa bu mələkləri, cinləri yaratmaqdan, maraqlı olmaq üçün analoqu olmayan nəse ekstravaqant bir varlıq yaradım. Beləliklə, yeni növ məxluq proyektı üzərində bir qədər düşündükdən sonra “var ol” dedi və qarşısında bir məxluq növü peyda oldu. Uca Yaradan dərğahdakı bütün yüksək varlıqları dəvət edərək yeni məxluqun prezentasiyasını keçirdi. Prezentasiyada İnsanı kosmik ictimaiyyət qarşısında nümayiş etdirdi və xüsusiyyətlərini sadaladı. Sonda qəfildən bəyan etdi ki onu sizdən üstün yaratmışam. Bunu eşidən mələklər qəzəbləndilər və etiraz etdilər ki, bəs dünyanı qana bələcəyə, hər yerdə nifaq salaçaq, min cür rəzalətlər törədəcək bir varlıqmı yaradırsan? Hələ üstəlik, bizdən üstün olduğunu deyirsən, ayıb deyilmi? Tanrı təəssüf

hissli ilə onlara baxıb dedi- Mən bildiyimi siz bilmirsiniz!

Mələklər hörmət əlaməti olaraq Uca Yaradanın qarşısında susdular və təzim etdilər. Lakin onlardan biri olan İblis dözmədi və sərt açıqlamada bulundu. Dedi ki, mən bu ayrimçəyə baş əyəsi deyiləm, darıxma sənə bunun nə mal olduğunu əyani surətdə göstərəcəyəm. Yaradan dedi ki, buyur, sənə tam ixtiyar verirəm, əlindən gələni 5 qaba çək, amma unutma onu sənədən güclü yaratmışam, sən heç vaxt ona qalib gələ bilməzsən. Şeytan dedin ki, yaxşı, baxarıq.

İnsanın xüsusiyyətləri sadalarkən nəfs sözünü xüsusilə yadda saxlamış Şeytan bundan yapışmağa qərar verdi və ilk cəhdə insanı tələyə saldı- ona qadağan olunmuş şeyi etdirdi. İnsan səhvini anlayanda artıq gec idi...

Qəzəblənmiş Tanrı insanı 2

cinse ayırdı və onların hər ikisini şeytanla birgə ruhi kainatdan sürgün edərək maddi kainata- bu məqsədlə xüsusi yaratdığı Yer planetine göndərdi. Və dedi ki, gedin ağıllananda gəlersiniz. Beləliklə insan uğrunda xeyirlə şərin, mələklərlə şeytanların əbədi müharibəsi başladı. Uca Yaradan bu dünyada da insanı tək buraxmadı, mütəmadi olaraq onu haqq yoluna dəvət edən elçilər, kitablar

göndərdi, lakin hər dəfə insanlar haqq yoluna gəlməyi rədd etdilər. Bu səbəbdən hələ ki şeytan tərəf qalibdir, insanların çoxu bilərəkdən və ya bilməyərək şərə xidmət edir, lakin mələklər ümid edirlər ki, bir gün İnsan xeyrin tərəfində olacaq və “Mən bildiyimi siz bilmirsiniz” deyən Tanrının sözü həyata keçəcək.

Hələlik isə insanlar özləri haqqa gəlməyi və əzabla dolu bu

müvəqqəti maddi kainatdan qurtulub əbədi kainata qayıtmağı kənara qoyub bütün həyatını əyləncə və keif içində yaşamağa çalışır. Tanrının göndərdiyi dinləri isə təhrif edib insanlara Mehdi gələcək sizi xilas edəcək deyə nağıl danışır. Xeyr, heç bir Mehdi filan gəlməyəcək. Yaradan deyir ki, sizə ağıl vermişəm, mütəqəllilə verməmişəm, sizi şeytandan güclü yaratmışam, yalnız siz özünüzü xilas edə və əbədi kainata dönmə bilərsiniz. Cəmi 2 yol var- ruhi-mənəvi yüksəliş ya da maddi həzz. Biri yüksəklərə aparır, biri aşağılara. Tanrı demokratikdir və zorla nəyisə dəyişmir. Seçimi bizim özümüze verib. Nəyi əkiriksə onu da biçirik. Bu dünyaya ağıllanmaq, dərs almaq, təmizlənmək üçün göndərilmişik. Öz evimizə qayıtmaq-Tanrının dərğahına dönmək üçün bu məktəbi bitirib dərsmizi almalıyıq. Əks halda təkrar-təkrar əzablarla dolu bu dünyaya gəlib gedəcəyik. Biz öyrənənədək dərs davam edəcək.

Elçin Bayramlı

“Qadın-kişi bərabərliyi: bu anlayışı necə fərqləndirməli?”

Sosioloq detalları açıqladı

“Qadın-kişi bərabərliyi anlayışının özünü fərqləndirmək lazımdır”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında fəlsəfə doktoru, sosioloq Ağasəlim Həsənov deyib.

O bildirib ki, əgər biz bioloji və fiziki baxımdan yanaşsaq, təbii ki, qadınla kişi eyni deyil, fərqli cinslərin nümayəndələridir: “Amma sosial bərabərliyə gəldikdə isə insanların hüquq və azadlıqları baxımından yanaşdıqda qadınlarla kişilər demək olar ki, eyni hüquqlara malikdirlər. Hər bir dövlət konstitusiyasında hər bir vətəndaş üçün onun cinsi, irqi, etnik, dini mənsubiyyətindən asılı olmayaraq bərabər hüquqlar təsbit olunur. Bu mənada qadınlar və kişilər eyni hüquqlara malikdirlər və bərabərdir.”

Hər bir cəmiyyətdə qadın və kişinin müəyyən rolu vardır. Cinsə görə onların üzərinə düşən vəzifələr və məsuliyyətlər vardır. Bunu heç vaxt unutmamaq olmur. Bu, çox ciddi, aktual məsələdir. Ötən əsrin 20-ci illərinə qədər qadınlar kişilərlə münasibətdə bir çox hüquqlardan məhrum idilər. Ona görə də onların ictimai-siyasi həyatda iştirakı, əmək bazarında özünə iş tapma imkanları və sair bu kimi məsələlərdə qadınlar kişilərdən geri qalırdılar. Bu da qadının

cəmiyyət həyatında iştirakını məhdudlaşdırırdı. Ötən əsrin 20-ci illərində gender siyasəti deyə bir siyasət modeli ortaya çıxdı. O siyasət qadınla kişi arasında bərabərliyi eyni zamanda onların sosial baxımdan insan hüquq və azadlıqları baxımından bərabər olduğu ideyasını

yıq. Yəni qadınla kişi harada bərabərdir, harada bərabər deyil? Fiziki baxımdan yanaşsaq, qadınla kişi bərabər deyil. Fiziki iş görmə imkanlarına görə, əlbəttə ki, kişi qadınlardan daha güclüdür.

Məsələyə əks tərəfdən yanaşdıqda qadınlara kişi işlərinin verilməsi, yaxud da kişi xüsusiyyətlərinin müxtəlif aspektlərdən təcridcən qadına aid edilməsi, qadının kişiləşməsi, kişinin qadınlaşması tendensiyası da çox təəssüf ki, müşahidə olunmaqdadır. Bu nəticə etibarilə çox təhlükəli fəsadlar törədə bilər. Qadın qadın olaraq qalmalıdır, kişi də kişi olaraq qalmalıdır. Kişi kişi-yə xas olan xüsusiyyətlərin daşıyıcısı olaraq qalmalıdır, qadın isə zəif cinsin nümayəndəsi olaraq xüsusiyyətlərini özündə cəmləşdirməlidir. Təhlükəli nəticələrə o aiddir

dəstəklədi. Bundan sonra qadınların ictimai-siyasi həyatda rolu artmağa başladı, əmək bazarında artıq qadınlar çoxçeşidli iş imkanları əldə etdilər. Daha cinsə görə bir çox əlavə güzəştlər nəzərdə tutuldu və bu, ölkələrin qanunvericiliyində öz əksini tapdı.”

“Azərbaycan da keçmişinə baxdıqda hələ 1918-ci ildə, Xalq Cümhuriyyəti dövründə o zamankı Azərbaycan Parlamentində qəbul edilən qanunlarda qadınlara seçmək, seçilmək hüququnu tanıdı. Əmək bazarında qadınların iş əldə etmək imkanlarını xeyli dərəcədə yaxşılaşdırdı. Bundan əlavə hamilə qadınlara onların işləməsinə aid humanist müddəalar, güzəştlər təbiiq olundu. Amma bütün bunları qeyd etməklə demək istəyirəm ki, qadınla kişi arasında bərabərlik anlayışının mahiyyətinə varmalı-

ki, cinslərarası fərq itir. Bunun çox mənəvi, psixoloji, dini tərəfdən baxdıqda çox ciddi fəsadları vardır. Çünki əmək bazarında kişilərə qadın işlərinin verilməsi, yaxud da, əksinə qadınlara kişi işlərinin verilməsi təcridcən onların fərdi olaraq cinsəl xüsusiyyətlərinə təsir etmiş olur. İstənilən peşə bir fərd-

“Nar” voleybol üzrə milli komandalarmıza Qızıl Avropa Liqasında uğurlar arzulayır!

“Nar”ın da tərəfdaşı olduğu Azərbaycan Voleybol Federasiyasının (AVF) qadın və kişi voleybolçulardan ibarət yığma komandaları mayın 17-də Qızıl Avropa Liqasında mübarizəyə başlayacaq. AVF-in etibarlı rabitə tərəfdaşı olan “Nar” hər iki milli komandamıza uğurlar arzu edir.

Qeyd edək ki, qadın və kişi voleybolçulardan ibarət milli komandalarmız Qızıl Avropa Liqası çərçivəsində biri ölkəmizdə olmaqla, üç turda mübarizə aparacaq. Kişilərdən ibarət millimiz ilk oyununa 17-19

mayda doğma meydanda çıxacaq. Qadınlardan ibarət yığmamız isə üçüncü tura 31 may-2 iyun tarixlərində Azərbaycanda yekun vuracaq. Ölkəmizdə baş tutacaq turun oyunlarını Gənclər və İdman Nazirliyinin (GİN) Voleybol Mərkəzində izləyə bilərsiniz.

Voleybol da daxil olmaqla, müxtəlif idman növlərinə marağın artırılmasına dəstək olan “Nar” ölkəmizdə sağlam həyat tərzi təbliğ edir. Mobil operatorun həyata keçirdiyi digər faydalı sosial layihələr haqqında burada tanış ola bilərsiniz.

Hazırda 2,2 milyon abunəçiyə yüksək keyfiyyətli rabitə xidmətləri göstərən “Nar” son 5 ildə Müştəri Loyallığı İndeksində görə ölkədə lider mobil operatorudur. Mobil operator müştəriyönümlülük strategiyasına sadıq qalaraq sərfəli qiymət qarşılığında üstün xidmət təqdim edir.

Milli komandalarmıza Qızıl Avropa Liqasında uğurlar arzulayırıq!

də müəyyən xüsusiyyətlər formalaşdırır. Əgər bu gün biz əmək bazarında daha ağır şərtlərdə, kömür şaxtalarında işləyən qadınları görsək, buna normal yanaşaraq onların fərd olaraq işlə məşğul olması kimi müsbət qiymətləndirə bilərik.

Qadınların ağır işlərdə fiziki baxımdan yer alması onların sağlamlığına öz mənfi təsirini göstərəcəkdir. Biz unutmamalıyıq ki, qadın cins olaraq nəsil artırmağa çox böyük funksiya yerinə yetirir. Onun sağlamlığında yarana biləcək problemlər gələcəkdə ümumi nəsil artırmaya, geniş mənada yanaşsaq, əhali

artımı məsələsinə öz mənfi təsirini göstərəcək.

Digər fəsadlardan biri kimi cinslər arasında bu fərqliliyin aradan qaldırılması həm də gələcəkdə ailə institutuna çox ciddi təsir edəcək. Yeni ailə institutu təcridcən sıradan çıxar bilər. Gənc əhali bu kimi əcaib xüsusiyyətlərə malik olduqca onların ailə qurmaq, nəsil artırmaq kimi istəkləri azalacaqdır. Bu da ailə institutunun dağılmasına, əhali artımına ciddi təsir edəcək. Qadının kişiləşməsi, kişinin də qadınlaşması çox təhlükəli tendensiyadır. Onun mənəvi, psixoloji, fiziki, bioloji tərəfləri də vardır. Bu, çoxçeşidli fəsadlar ortaya çıxara bilər. Gələcəkdə arzuolunmaz tendensiyaların ortaya çıxmasına səbəb ola bilər” - deyə o, əlavə edib.

Söylü Ağazadə

Həftənin xronikası

1-ci gün: işə gəlirəm, qarşımda gedən gənc oğlanın çırtmış çalması diqqətimi cəlb edir. Arxadan baxıram ki, bu oğlan elə bil toy ab-havasındadır. Addımlarımı yeyinlədirəm ki, yanından ötəm, bunun üzünə baxam, görəəm ki, bu adam normaldır və ya özündədir, ya yox. Ona çatıram, yanından sürətlə ötəndə üzünə ötürü bir nəzər salıram, görürəm ki, qulağında qulaqcıq, öz kefindədir, yolun ortasında sanki toydadır...

2-ci gün: işdən evə gedirəm, küçənin o başından bir cavan oğlan gəlir, öz-özünə danışa-danışa, əl-qolunu ölçür-biçir. Deyirəm, bismillahir-rəhmanir-rəhim, bunun başına hava gəlib, görəsən. Bu, kimlə danışır? Yaxınlaşıram. Eşidirəm ki, oğlan kimesə tapşırıq verir, onu belə et, bunu belə et. Lakin ətrafda heç kim yoxdur. Baxıram ki, qulağında qulaqcıq, məsələ aydın olur...

3-cü gün: küçədə gedirəm, ucadan bir zümrümə diqqətimi çəkir. Ətrafa baxıram, gənc bir oğlandır, səsinə atıb başına bir oxuyur, gəl, görəsən. Amma onu da deyim ki, səsi də pis deyildi ha...

Metroya enirik. Oğlan oxuya-oxuya metroda-platformada camaatın içində o başa-bu başa gəzir, ətrafdakılara əsla məhəl qoymur. Öz-özümə deyirəm ki,

FELYETON

həqiqətən də atalar nə qədər yerində deyiblər: utanmasan, oynamağa nə var ki...

4-cü gün: Metroda qatarda əyləşmişəm, bir gənc adam gəldi, əyləşdi yanımda. Sağını tam yuxarıya yığib, başının ortasında toppuz edib. Əynində qara şalvar, qara gödəkcə. İndi mən nə qədər edirəmsə, bunun qız, ya oğlan olduğunu ayırd edə bilmirəm. Marağ məni götürüb: İlahi, bu, qızıdır, ya oğlan?

Gözümün küncü ilə baxıram, anlamıram. Bir az dönüb baxıram, yenə heç nə anlamıram. Altdan-altından baxıram, yenə çıxara bilmirəm. Nə isə, qatar dayandı, enərkən də addımı yavaşlatdım ki, bəlkə arxadan baxam, görəəm. Baxdım, lakin yenə də anlaya bilmədim ki, oğlandır, ya qız...

5-ci gün: işə gəlirəm yenə. Metroda eskalator da sıxıqdır, aşağıdan gələn qabağa keçmək istəyirlər. Lakin sol tərəfdə dayananlar imkan vermir. Onlar da deyir ki, zəhmət olmasa, çəkilin, keçək də. Solda dayananlar da böyük bir minnətlə "keçin" deyirlər. Keçənlərin arxasınca da danışır ki, axı nə olub, bir-iki dəqiqə tez çıxmış guya nə olacaq, bizi bu qədər narahat edirsiniz. Elə bu

anda mikrofondan həmişəki qızın səsi gəlir: zəhmət olmasa sağ tərəfdə dayanın, sol tərəfi keçid üçün boş saxlayın. Dinləyirəm və öz-özümə deyirəm ki, ay yazıq, bunu neçə milyonuncu dəfədir deyirsən?..

Mətanət Məmmədova

Qadınlar 4 saat işləməlidir

Mətanət Məmmədova

Bəli, qadınlar kişilərdən fərqli olaraq, 8 saat deyil, 4 saat işləməlidir. Ona görə ki, qadınlarla kişilərin gündəlik həyat tərzini eyni deyil. Məsələn, bir ailədə həm qadın, həm də kişi işləyir. Hər ikisi saat 18-də işdən çıxır. Kişi əyləşir divanda, qadına deyir ki, yemək gətir. Lakin onu anlamaqda çətinlik çəkir ki, axı bu qadın mənimlə birlikdə evə girib.

Bütün bunları nəzər alan qadın isə evdə hər gün problem yaranmaması üçün işdən sonra girir mətbəxə və oradan bir də gecə saat 11-12-də çıxır. Burada nə edir? Axşamın yeməyini hazırlayır, sonra süfrə açır, yemək yeyilir. Başlayır qablara yumağa, evi səliqəyə salmağa. Sonra da səhəri gün üçün yemək hazırlayır ki, işdən qayıdanda evdə hazır yemək olsun. Beləliklə, qadının işi bitmir ki, bitmir. Kişi ilə birlikdə 8 saat işləməsinə baxmayaraq eyni məbləğdə maaş alır, lakin ümumilikdə gün ərzində gördüyü iş ondan dəfələrlə artıq olur.

Belə bir qənaətə gəlmək olur ki, qadınların iki iş yeri var: biri çalışdıqları iş yeri, digəri ev. Lakin bu, heç bir zaman nəzərə alınmayıb. Nəzərə alınmayıb ki, qadın işdən çıxıb ikinci iş yerinə üz tutur. Onun işi nə bitir, nə də tükənir. Hələ uşaqların məktəbə, bağçaya aparıb-gətirilməsini, evin bazarlığını da nəzərə alsaq, bəzi qadınların işi lap müsibətdir. Etiraf edək ki, bəzi kişilər var ki, uşağı məktəbə, bağçaya aparmağı qadının vəzifəsi hesab edir. Bəzi kişilər də var ki, evin bazarlıq işini qadının vəzifəsi hesab edir. Belə olan halda qadının vəziyyətini düşünmək bir o qədər də çətin deyil.

Qadının birgünlük həyatına nəzər salsaq: səhər açılır, qadın hər kəsdən əvvəl yuxudan oyanır, haradasa saat 6-nın yarısı. Səhər yeməyini hazırlayır. Uşaqları, yoldaşını oyadır. Uşaqların səhər gigiyenası, yeməyi, geyindirilməsi və sair. Sonra özünə vaxt qalır mı? Bəzən yarım saatı qalır ki, özünü də səliqəyə salsın və bir tikə çörək yesin.

Uşaqları götürüb birini məktəbə, o birini bağçaya qoyub, qaçır işə, necə dəyərlər, qanın-tərin içində. İşdə evdəkindən də çətin iş saatlarını bitirib, üz tutur məktəb-bağçaya, uşaqları götürüb qayıdır evə-ikinci iş yerinə. Burada onu nələr gözləyir, bilənlər bilir, bilməyənlər də yuxarıda oxusun.

Qadın şənbə, bazar günlərinə salıb evin bazarlığını da edir ki, həftə ərzində problem yaşamasin. Düzdür, etiraf edək ki, evin bazarlığını edən, uşaqları bağça-məktəbə aparıb-gətirən kişilər də var. Lakin belələri çox azdır. Nəinki bu işləri, bir stəkan çay süzməyi özünə sığışdırmayan kişilər var. "Mən nə üçün çay süzməliyəm ki, mən kişiyəm, çay süzmək qadın işidir", - deyənlər. var. Qadın da evdə söz yaranmasın deyər mətbəxdə iş gördüyü halda, işi dayandırır, əlini yuyur, həyat yoldaşına çay süzür, aparıb qarşısına qoyur və yenidən öz işinə davam edir.

Nədənsə, əksər kişilər belədir. Onlar işdən sonra yalnız divanda əyləşib televizor seyr etməklə vəzifəsini bitmiş hesab edirlər. Qadının nələr yaşadığı, hansı əziyyətlərlə üz-üzə qaldığı, bütün bu işlərin öhdəsindən necə gəldiyi barədə düşüncən çox az kişi var.

Odur ki, təklif edirik ki, qadınlar əmək haqları saxlanmaqla, günün yarısına qədər işləsin. Bizim ölkəmizdə digər ölkələrdən fərqli olaraq çox ilklərə imza atılıb. Düşünürəm ki, bu məsələ də günlərin bir günü nəzərə alınar və biz dünyaya qadınlara göstərdiyimiz hörmət və sayğıni sərgiləyərək.

Qadın varsa, həyat var, ev, ailə, düzən var. Bütün bunları nəzərə almaqla, qadının günün yarısına qədər, yeni 4 saat işləməsi təklifini mənəcə hər kəs bəyənər. Bu, elə kişilərin də ürəyincə olar.

"Gənclər özlərini məsuliyyətli hiss etmirlər"

"Azərbaycan müstəqilliyini yenicədən bərpa edəndən sonra qapılarını taybatay dünyaya açdı". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Yeni Yazarlar və Sənətçilər İctimai Birliyinin sədri, Prezident təqaüddçüsü, yazıçı-kulturoloq Aydın Xan Əbilov deyib.

O bildirib ki, bu zaman biz unudurduq ki, böyük dövlət deyilik: "Yeni SSRİ, Amerika, Avropa İttifaqının super dövlətləri, Çin, qardaş Türkiyə kimi dövlət deyilik. Bizim hələ ictimai, elmi, intellektual təsisatlarımız, ailə institutlarımız, ailə, böhran mərkəzlərimiz, psixoloq və ailəşünaslıqla bağlı araşdırma apararıq beyin mərkəzlərimiz, demək olar ki, yox idi. Bu da onunla nəticələndi ki, dünyada gedən bütün mənəvi, psixoloji, ictimai, sosial və məişət hadisələri Azərbaycan ailəsinə təsir etdi. Üstəlik gənclər və yeni nəsəl abort və qeyri-qanuni uşaq düşürmələr onu gətirib çıxardı ki, təbiət bizdən intiqam almağa başladı.

Gənclərin indi sağlam olmaması ilə bağlı bir çox faktlar var. Burada ekoloji, iqtisadi, sosial, mədəni, psixoloji, ictimai və qlobal məsələləri önə çəkməliyik. Eyni zamanda işsizlik və normal qidalanmamaq, ətraf mühitin getdikcə çirklənməsi, toz-torpaq, həm də səs-küy, avtomobil nəqliyyatının havaya buraxdığı qaz, tikintidə istifadə olunan süni materiallar, üstəlik zərərli veridşlərdən qəlyan, siqaret, alkoqollu içkilər, energetik içkilər, fast-food yeməklər, geni dəyişdirilmiş qidalar ənənəvi Azərbaycan mətbəxindən uzaqlaşmaq çox böyük xəstə nəslin yaranmasına səbəb oldu. Eyni zamanda bu nəslin özünün problemlərinin arasıdırılmaması

ona gətirib çıxardı ki, bu gün evlənenlər, rəsmi nikaha girənlərin ən azı yarıdan çoxu boşanma ilə nəticələnir. Digərləri də bütün

günü ya məhkəmələrdə, ya da uşaq, alimant davası edirlər".

"Gənclər özlərini məsuliyyətli hiss

MÜNASİBƏT

etmirlər. Çünki zəifdirlər. Gənclərin indi müdafiəyə daha çox ehtiyacları var. Əslində keçmiş SSRİ zamanı orta məktəb və bağçalarda normal qidalanma var idi. İndi Azərbaycanın bir çox pullu məktəblərində, internat məktəblərində, dövlətin nəzdində olan uşaq evlərində və bağçalarda bu qidalanma var. Amma orta məktəb və ali məktəblərdə bu qidalanma varmı? Uşaqlar bir energetik içki və dönerin hesabına gələcəkdə normal ata, ana ola bilərlərmi? Onların sümüyü, əzələ sistemi, psixologiyasına qədər, nəfəs və mədəsi, qaraciyər, ürək, qandamar sistemini tədqiq edirikmi? Son illər bunu görməmişəm. Bu baxımdan da cavanların çox böyük problemləri var. Evlənen uşaqları yoxlasaq, həm spermanda problem var, həm tibb-səhiyyə mafiyasının, bir çox əliyəri həkimlərinin ortaya qoyduğu süni mayalanmadan tutmuş, əməliyyat, doğuşa qədər bir çox yeni trendlər bizim həm uşaqlarımızı bədbəxt edib, həm də gənclərin sağlamlığında böyük problemlər yaradıb.

Əgər təbii yolla uşaq doğulmursa,

təbii yolla da anaya süd gəlməz. Ana bir il, bir il yarım uşağa süd verməz. Süd verilməyən uşaq da sağlam olmaz. Son vaxtlar daun sindromu, qan xərcəngi, əlilliklə bağlı nə qədər böyük problemlərimiz var. Uşaqların 20-30%-i əlil doğulur. Onlar da sabah ailə qura bilməyəcəklər. Bunun qarşısını almaq üçün Avropa ölkələrində çox sürətli elmi tədqiqatlar aparılır. Bu süni mayalanma ilə bağlıdır, bu, süni intellektin məsələyə tətbiq edilməsidir, bu, genin xəritəsinin açılmasıdır. Spermanın təmizlənməsi, bəzi xəstəliklərdən qurtulması kimi bir çox yeniliklər olsa da, ümumi götürsək, yenə də bunlar çox azdır. Azərbaycan ailə dəyərlərinə qayıtmaq, Azərbaycan ocağına, yeməyinə, ata, ana, baba, nənə, xala, qohum, qonşu sistemində dönmək lazımdır. Nə qədər bunu tez etsək, o qədər ailə məsələsini və gənclərin ailə qurması məsələsində uğurlar qazanacağıq.

Gənclər indi tənha qalırlar. Toylar belə biznesə çevrilib, gənclər valideynlərin qurbanlarına çevriləblər. "Mən filan toya getmişəm, pul atmışam, niyə mənim oğlumun toyunda gəlib borcumu qaytarmasınlar?" düşüncəsi ilə toy edən valideynlər gəncləri fikirləşmirlər. Evsiz-eşiksiz, heç bir təhsil almayan, qız qaçırmayla ailə qurmaq istəyən, 18-19 yaşlı uşaqlarını bədbəxt edən nə qədər ailə tanıyıraq. Bütün bunlar böyük problemə çevrilib. Bunları tədqiq etmək, araşdırmaq lazımdır. Hər kəs öz məsuliyyətini kənara çəkir. Bütün bunları ancaq dövlət başçısı, məmurlar etməlidir? Cəmiyyətə maraqlı deyil. İnsanların özlərinə öz uşaqları, öz gələcəkləri, keçmişindən gələn adət-ənənələrin inkişafı maraqlı deyil? Bütün bunlara kompleks halda baxmaq lazımdır. Ağıllı insanları danışdırmaq, tədqiqata cəlb etmək, onları sadəcə havayı yox, həm də bu işlərə pullu cəlb etmək lazımdır ki, bu problemlər həll olunsun" - deyər o, əlavə edib.

Söylü Ağazadə

AXCP-nin trolları ucuz kukla kimi əllərdə oynadılır

Qonşu dövlətlərdə baş verən vətəndaş qarşıdurmaları, xaos və anarxiya fonunda Azərbaycanın sabitlik adası olması yerli və xarici mərkəli qüvvələri ciddi şəkildə narahat edir. Həm də Azərbaycan 30 il erməni işğalı altında olmuş torpaqlarını 44 günə azad etməklə kifayətlənməyib məğlub Ermənistanla öz tələblərini diklə etməsi də mərkəli ünsürlərə əlavə dərd olub.

Ona görə də uğurlara kölgə salmaq, əldə olunan nailiyyətlərin dayandırılması üçün müxtəlif mərkəli vasitələrdən istifadə edilir. Xüsusilə də, xarici şəbəkə ələbaxım funksiyasını yerinə yetirən dağıdıcı müxaliflər vasitəsi ilə ölkə də müəyyən gerginlik yaratmaq və isteklərini tədricən həyata keçirməyə cəhdlər göstərilir. AXCP və "Milli Şura" təmsilçilərinin bilmədiklərini, anlamadıklarını dilə getirib, sosial şəbəkələrdə paylaşmaları xarici qüvvələr tərəfindən verilən planın bir hissəsidir. Bəzən dağıdıcı ünsürlər elə ağ yalanlar, elə dəhşətli şər və böhtanlar səsləndirir, videolar paylaşır ki, bunlar ya ermənidir, ya da erməni diasporunun üzvləridir. Paylaşımlarında xüsusi hiyləgər vasitələrdən istifadə etməklə özlərini xalqa canıyanan, dövlətə sadıq şəxslər göstərməyə çalışırlar.

Lakin xalq hər şeyi görür. Bilir ki, dağıdıcı müxalifət dövlətçiliyə qarşı düşmən münasibət sərgiləyir. Tez-tez "vətən", "xalq" ifadələri işlətmələri, sadəcə, siyasi dividend qazanmaq istəyindən başqa bir şey deyil. Əgər xalqa belə canı yanandırsa, niyə görə erməni terrorunun məhv edilməsindən, separatçı-

ların haqq divanına çəkilməsindən statuslar paylaşmırlar? Əli Kərimli deyildimi "rus sülhməramlı bölgəni tərk etmədiyinə görə qələbəmiz yarımcıdır" deyən. Həyatının əsas hissəsini Böyük Britaniyada keçirən Milli Şuranın rəhbəri Cəmil Həsəni deyildimi, "Azərbaycan dövləti Xankəndidəki erməni fəallarla danışmalıdır" deməklə erməni diasporunun sifarişini yerinə yetirdiyini nümayiş etdirən?!

İlham Hüseynli ağasının gözündə yüksəlməyə çalışırdı

AXCP-dəki trolların koordinasiyasını həyata keçirən İlham Hüseynli ağasının gözündə yüksəlmək və ən azı bir "moldes" almaq üçün ağzıgöyçəkliyi ni daha geniş formada nümayiş etdirməyə çalışırdı: "Zəngəzurda gedirik", "Göyçəni alırıq", "İrəvəni giririk" kimi ucuz vətənpərvərlik şoularıyla, "münasibət bitib", "düşmən gorbəgər olub" kimi yalan təbliğatla özlərini də inandırılar. Ayılanda isə gördülər ki, diplomatiya cəbhəsində düşmən qılınc çalır. Və bir daha sübut olundu ki, "Ağıllı kənd"ə yox, ağıllı idarəçiliyə, müdrik siyasətə ehtiyac var.

Ağıllı idarəçiliyin dəhlizi qapanıbsa, Laçın dəhlizində uğur qazanmaq çətinidir. Qətiyyətli siyasətə giriş edə bilmirsənsə, Xankəndinə girə bilməzsən. Dövlət maraqlarının qapısını bağlamırsansa, Ağdam yolunun açılıb-qapanması nəyi dəyişəcək?.

Gedib durasan İ.Hüseynin qarşısında və deyəsən, "...yazdığın şər və böhtan xarakterli statuslara görə saçından, saqqalından utanırsanmı?"

Bir sözlə, AXCP-nin ucuz və fərsiz trolu hesab olunan İ.Hüseyni gözünü yumub, ağılına deyil ağzına gələn sayıqlamalara görə statusunda qeyd edib. İndiki vəziyyət, xüsusilə də Qarabağın tamamilə Azərbaycanın nəzarətinə keçməsindən və sərhədlərin ölkəmizin maraqları çərçivəsində həll edilməsindən sonra Ə.Kərimli, C.Həsəni, İ.Hüseynli, F.Qəhrəmanlı və digərləri görən nə düşünürlər? Sifarişli şər və böhtanlar yazdıqlarının fərqi varmıdır? Görən dərk edirlərmi ki, onları ucuz kukla kimi əllərdə oynadıblar? Düşünürəm ki, belə bir qururverici tarixin yaşandığı xoş gündə gedib durasan İ.Hüseynin qarşısında və deyəsən, "ay əbləh, trol danışdığın hədəylərə, yazdığın şər və böhtan xarakterli statuslara görə saçından, saqqalından utanırsanmı? Böyük zəfərimizə kölgə salmağa cəhd edən hərəkətlərinə görə, utanıb yerə girir-sənmi?". Açıqı çoxları üçün bu suallara İ.Hüseynin necə cavab verəcəyi müəmmalı görünə bilər. Lakin onların həyasızlıqlarına və abırsızlıqlarına bələd olan biri kimi bu başdan demək olar ki, əgər doğrudan da İ.Hüseynə qeyd etdiyim sualları üzbəüz şəkildə vermək imkanı olsa, o, tərzini dəyişməz, tövrünü də pozmaz. Deyər ki, "nə olsun ki, demişəm və yazmışam, dünya dağılmayıb ki". Bu qədər sadə və bəsit cavab.

İLHAM ƏLİYEV

"Laçının 28 illik işğalı dönməsi AXCP-Müsavət xəyanətinin nəticəsidir"

"Laçının 28 illik işğalı dönməsi birmənalı şəkildə AXCP-Müsavət xəyanətinin nəticəsi və bu antimilli qruplaşma tərəfindən qəsdən törədilən cinayətdir."

AXCP-Müsavət antimilli qruplaşması Şuşa və Laçın da daxil olmaqla bütövlükdə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda hakimiyyət naminə qurban kimi baxırdılar və o zamankı mövcud iqtidarın devrilməsi naminə təcavüzkar Ermənistanla sinxron fəaliyyətdən çəkinmir, hətta möhtərəm Prezidentin ötən ilin mayın 10-da Şuşadan Azərbaycan xalqına tarixi müraciətində də deyildiyi kimi, hətta "AXCP-Müsavət hakimiyyəti Ermənistanla yanacaq satırdı". Ölkənin həmrəy olaraq qəsbkara qarşı birləşməli olduğu bir vaxtda antimilli ünsürlər çətin duruma hakimiyyətə gəlmək üçün fürsət kimi baxırdılar. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Bəhruz Məhərrəmov deyib.

Onun sözlərinə görə, AXCP-Müsavətə bağlı dairələrin talançılıq, soyğunçuluq, özbaşınalıq, anarxiya və xaosda ehtiva olunan məqsədli hərəkətləri son nəticədə milli maraqların tapdalanması hesabına onları iqtidara daşıdı, daha doğrusu öncə çevrilişlə defakto, ardınca isə saxtalaşdırılmış seçkilərlə deyure olaraq hakimiyyəti zəbt etdilər: "Laçın da məhz bu ünsürlərin hakimiyyəti naminə qurban verilmişdi. Dövlət başçısının təbircə desək, öncə Şuşa 1992-ci ilin may ayında məhz milli xəyanət və satqınlıq nəticəsində düşməne təhvil verilmişdi. Prezident İlham Əliyev Şuşada ötən ilki çıxışında və bu il mayın 10-da bu şəhərdə birinci yaşayış kompleksinin açılışında sakinlərlə görüşündə də ifadə etdiyi kimi, hər kəsə bellidir ki, Şuşa alınmaz qaladır və Şuşanı müdafiə etmək üçün çox da böyük qüvvə lazım deyildi. Lakin indi özünü "Milli Şura adlandırın" deməyin kökündə dayanan ünsürlərə o zaman Şuşanın müdafiə olunması yox, düşməne təhvil verilməsi gərəkdir. Xalq Cəbhəsinə hakimiyyətə gəlmək üçün yol açılınsın. Üstəlik, Şuşa hələ son deyildi və ölkədə vəziyyətin daha da ağırlaşdırılması, xalqın o zamankı hakimiyyətə qəzəbi-

nin daha da körüklənməsi üçün o zaman "Dağlıq Qarabağ" adlanan ərazinin Ermənistanla birbaşa əlaqəsi təmin olunmalı idi və bu mənada Şuşanın verilməsi ilə həm də Laçının taleyi həll olunmuş oldu. Yeni Şuşanın işğalı AXCP-Müsavət cütliyünün cinayətlərinin birinci hissəsi, Laçın isə cinayətlərin ikinci pərdəsi hesab olunmalıdır. Amma bu başıpozuqların xəyanətləri Laçınla da bitmədi. Bu dəfə cinayətlərini ələ keçirdikləri iqtidarı qorumaq üçün davam etdirdilər ki, bu da bütövlükdə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun işğalına yol açmışdı".

Millət vəkili qeyd edib ki, digər tərəfdən, cənab İlham Əliyevin də bildirdiyi kimi, "küçələrdən heç bir təhsil almamış, heç bir dövlət işində təcrübəsi olmayan, heç bir biliyə malik olmayan müdafiə nazirləri, dövlət katibləri, parlament sədrləri, prezident vəzifələrinə yiyələndilər və bunun acı nəticəsini Azərbaycan xalqı çəkdi": "Xalqın haqlı narazılığı və ümid yeri kimi Ulu Öndər Heydər Əliyevə üz tutması AXCP-Müsavət iqtidarını daha da azğınlaşdıraraq yeni cinayətlərə sövq edir, hakimiyyətdə qalmaq üçün qardaş qanını axıtmaqdan, hətta vətəndaş müharibəsindən belə çəkinmədilər. Lakin xalqın iradəsi ilə Ulu Öndərin hakimiyyətə gəlişi bu gedişə son qoydu, dövlətçilik xilas oldu və sabit inkişaf yoluna qədəm qoydu. Möhtərəm Prezidentin Müzəffər Ali Baş Komandanlığı altında isə Azərbaycan hərbi siyasi yolla işğal və təcavüzə separatizmə son qoyub ölkəmiz üçün yeni dönmə başladı. Lakin görünən odur ki, bu xəyanətkar tör-töküntünün mahiyyəti hələ də dəyişməyib və dövlət başçısının özünün də dediği kimi, AXCP-Müsavət cütliyünün tör-töküntüləri, onların böyük ekseriyyəti bizim Zəfərimizdən ciddi məyusluq yaşamaqdadırlar. Amma son nəticədə bu nəyisə dəyişməyib, çünki xalq bu ünsürləri artıq tarixin zibilliyinə yollayıb".

Ləman Sərraf

Gizli video və şəkillər vətəndaşın hansı hüquqlarını pozur?

nilmasına, saxlanılmasına, istifadəsinə və yayılmasına yol verilmir. Qanunla müəyyən edilmiş

MÜNASİBƏT

hallar istisna olmaqla, heç kəs onun xəbəri olmadan və ya etirazına baxmadan izlənilə bilməz, video və foto çəkilişinə, səs yazısına və digər bu cür hərəkətlərə məruz qoyula bilməz.

Qanunla icazə verilən hallardan başqa, gizli yolla əldə edilmiş səs və ya video yazılardan sübut kimi istifadə oluna bilməz. Yalnız əməliyyat-axtarış fəaliyyətinin subyektləri "Əməliyyat-Axtarış fəaliyyəti haqqında" qanunun 10-cu maddəsinə görə məhkəmə

qərarı əsasında telefon danışığına qulaqasma, texniki rabitə kanallarından və digər texniki vasitələrdən informasiyanın çıxarılması, insanların güdülməsi, əşya və sənədlərin tədqiqi kimi əməliyyat-axtarış tədbirləri tətbiq edə bilərlər. "Əməliyyat-Axtarış fəaliyyəti haqqında" qanunla müvəkkil edilməmiş fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən əməliyyat-axtarış tədbirlərinin aparılması, habelə gizli qaydada informasiya alınması üçün nəzərdə tutulmuş texniki vasitələrdən (yeni əməliyyat-axtarış tədbirləri çərçivəsində informasiyanın gizli yolla əldə olunması məqsədilə xüsusi olaraq yaradılmış, işləni hazırlanmış, istehsal olunmuş, pro-

qramlaşdırılmış, təkmilləşdirilmiş avadanlıqlar, cihazlar, qurğular, ləvazimatlar və digər texniki vasitələr) istifadə olunması qadağandır". "Həmçinin həmin qanuna görə, gizli qaydada informasiya alınması üçün nəzərdə tutulmuş texniki vasitələr mülki dövryyənin müəyyən iştirakçılarına mənsub ola bilən və dövryyədə olmasına xüsusi icazə əsasında yol verilən (mülki dövryyəsi məhdudlaşdırılmış) əşyalara aiddir. Əməliyyat-axtarış fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə müvəkkil edilməmiş fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən onların istehsalı, satışı, əldə edilməsi, ölkəyə gətirilməsi və ölkədən çıxarılması yalnız qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada verilən

xüsusi icazə əsasında həyata keçirilə bilər.

"Media haqqında" qanunun 21-ci maddəsinə əsasən, gizli audio və video yazılardan, foto çəkilişlərindən istifadə etməyə və ya onları yaymağa yalnız barəsində gizli audio və ya video yazısı, foto çəkilişi aparılmış şəxsin bu materiallardan istifadəyə və ya onların yayılmasına yazılı razılığı varsa, habelə digər şəxsin (şəxslərin) Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası ilə müəyyən edilmiş hüquqi və azadlıqlarının qorunması üçün zəruri tədbirlər görülmüşdürsə və yaxud məhkəmənin qərarı ilə nümayiş etdirilsə icazə verilir. Qanunun tələblərini pozaraq gizli audio-video yazılardan, film və foto çəkilişlərindən istifadə olunması və onların yayılması qadağandır.

Söylü Ağazadə

“Qərb Qafqazı qarışdırıb öz şərtlərini dikte etməyə çalışır”

Pavel Klačkov: “Gürcüstan yanır, Ermənistan yanır. Azərbaycan isə bu gün Qafqazda sabitliyin qalasıdır”

Tanınmış politoloq, Rusiya Hökuməti yanında Maliyyə Universitetinin filial direktoru Pavel Klačkov Gürcüstan və Ermənistanda baş verən etiraz dalğasını və Cənubi Qafqazı qeyri-sabitlik təşkil etməyin kime sərfəli olduğunu “Moskva-Baku” portalına şərh edib. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

- Cənubi Qafqazda vəziyyətin getdiyi istiqamət narahatlıq doğurmaya bilməz. Gürcüstanda etirazlar diqqəti cəlb etməzdi, əgər Qərbin vəziyyətə birbaşa müdaxiləsi olmasaydı, çünki orada hər zaman etiraz aksiyaları olur. Lakin bu günlərdə bir sıra Qərb ölkələrinin xarici işlər nazirləri də müxalifətin mitinqinə qatılıb. Qərb isə artıq Gürcüstan hakimiyyətini sanksiyalarla, sözün əsl mənasında, hədələyir. Eyni zamanda, Qərb Ermənistandakı etirazlara heç bir şəkildə reaksiya vermirlər...

Təbii ki, ehtiraslı arzularında regionun alovlanması istəyən, başqa bölgələrə də keçəcək yanğını körükləmək istəyən Cənubi Qafqazın yellənməsinin arxasında hələ də Qərb dayanır. Və bu atəşdən onlar öz geosiyasi mənfəətlərini alacaqlar, guya münafişləri həll edəcəklər, əslində isə sadəcə olaraq regionda möhkəmlənəcəklər, həm də silah satışından gəlir əldə edəcəklər. Çoxdan bellidir ki, Qərbin məqsədi Zaqafqaziyada sülhün bərqərar olması deyil, Rusiyanı oradan “qovmaq” və Cənubi Qafqaz dövlətləri ilə çəkişmək istəyidir.

Gürcüstanda gördüyümüz vəziyyət – bu ölkədəki vəziyyət narahatlıq doğurmaya bilməz. Qərbin Gürcüstan hakimiyyətinə qarşı belə həyasız, ört-basdır edilmiş aqressiyası, daxili işlərə birbaşa müdaxiləsi doğrudan da o həddə çatıb ki, dünən bir sıra Qərb

dövlətlərinin xarici işlər nazirləri müxalifətin mitinqində çıxış edib, onu dəstəkləyiblər. Məlum sxemlər hazırlanır, bu etirazların təşkilinə külli miqdarda vəsait yatırılır. Bütün bunlar Gürcüstanı Rusiyaya qarşı qoymaq məqsədi daşıyır.

Rusiya ilə Qərb arasında münafişlərin kəskinləşməsi ilə Gürcüstan hakimiyyəti əvvəlcə sadəcə neytral mövqe tutdu və diplomatik şəkildə sanksiyalar siyasətində iştirak etməyəcəklərini bildirdi, çünki bu, kiçik Gürcüstan üçün sadəcə olaraq sərfəli deyildi. Qərbin ona təzyiq göstərmək və öz tələblərini zorla dikte etmək cəhdlərindən sonra isə kifayət qədər sərt cavab verməyə başladı. Gürcüstan hakimiyyəti deyir ki, dikte etmək heç bir nəticə verməyəcək, çünki Gürcüstan Qərbin müstəmləkəsi deyil, müstəqil ölkədir. Qərbin isə Gürcüstanı yeni Ukraynaya çevirmək cəhdi var. Bəyanatlar riskli olsa da, cəsarətlidir.

Qərb Rusiyaya ən yaxın regionlardan biri kimi Transqafqazı sabitliyin pozulmasının yeni müstəvisinə çıxarmağa çalışır, özünün ənənəvi sxemi ilə işləyir – ona sərfəli rejim qurmağa çalışır; Əgər sərfəli deyilsə, o zaman onun aradan qaldırılmasına cəhdlər ediləcək. Necə ki, indi Gürcüstanda baş verir.

Baxın, Ermənistanda da bu gün yeni etiraz dalğasının şahidi oluruq. Amma Qərb bu məsələdə susur. Qərbin bu etirazlara niyə reaksiya verməməsinin cavabı isə belədir: çünki indiki baş nazir onun adamıdır. Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin qeyd etdiyi kimi, bunlar ikili standartlardır. Bu, Ruzveltin məşhur “Bəli, o, fahişə balasıdır, amma o, bizim fahişənin balasıdır” ifadəsi ilə hesablanır. Bu, ABŞ-ın siyasətidir.

Qərb Cənubi Qafqazın xalqlarını və dövlətçiliyini, ölkələrinin gələcəyini od alovatmağa çalışır. Onları istehlak materialı, geosiyasi maraqlarına çatmaq üçün alət kimi istifa-

də edir – Cənubi Qafqazda möhkəmlənmək, orada öz rejimlərini qurmaq, Rusiyanı kənara itələmək və regiondakı vəziyyətə təkbaşına təsir etmək. Gələcəkdə bu və ya digər Qafqaz dövlətinin mövcud olub-olmaması həqiqətən də onları maraqlandırmır.

Gürcüstan yanır, Ermənistan yanır. Azərbaycan isə bu gün Cənubi Qafqazda sabitliyin qalasıdır. Bu isə Qərbin regionu öz təsiri altına almasını çox çətinləşdirir. Azərbaycanın beynəlxalq statusu sıçrayışlarla artır. Azərbaycan Prezidenti öz sözünün adamı olduğunu sübut etdi və bu gün dünyada Bakıya böyük inam var. Bu gün Aleksandr Lukaşenko Bakıda olarkən qeyd etdi ki, Cənubi Qafqazda İlham Əliyevin simasında bu və ya digər dərəcədə bütün region üçün məsuliyyəti öz üzərinə götürə bilən qüdrətli lider yaranıb. Və bu doğrudur. İlham Əliyevin qurduğu siyasi sistem, təhlükəsizlik sistemi, xarici siyasət effektivdir, həm xarici, həm də daxili burulğanlara davamlıdır.

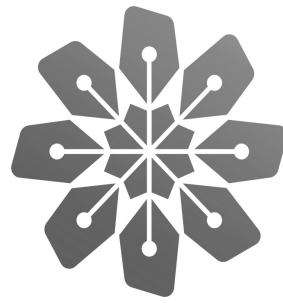
Təbii ki, Rusiya da Cənubi Qafqaza təzyiqlərə müqavimət göstərir. İlham Əliyevin də bu yaxınlarda dəfələrlə bəyan etdiyi kimi, Moskva ilə Zaqafqaziyada qarşılıqlı fəaliyyət sabitlik və təhlükəsizlik amilidir. Ona görə də biz birlikdə Qərbin regionda möhkəmlənmək cəhdlərinə qarşı dura bilərik. Və əslində biz bunu edirik. Azərbaycanın regionun ən qüdrətli dövləti kimi bu və ya digər dərəcədə konstruktiv prosesləri təşviq etmək və bunda maraqlı olan tərəflərlə birlikdə Cənubi Qafqazda xaos toxumu səpmək cəhdlərinə qarşı durmaq üçün bu imtiyazdan yararlanmaq imkanı var.

- Cənubi Qafqazda vəziyyətin pisləşməsinə necə müqavimət göstərə bilərik?

- Bu gün çətin vaxtlar gəlib çatıb ki, biz ekzistensial qarşıdurmanın şahidi oluruq; Turbulentlik yalnız artacaq, münafişlərin və siyasi burulğanların sayı artacaq. İstər Slovakiyanın baş naziri Robert Fikoya sui-qəsd cəhdi, istərsə də Türkiyədə dövlət çevrilişinə cəhdin yatırılması ilə bağlı xəbərlər – bütün bunlar suveren dövlətlərə, Qərbdən ayrılmaq istəyənlərə, dövlətlərə Qərb xorunun təzyiq cəhdlərindən xəbər verir.

Dünyada qlobal münafişə baş verir. O, kəskinləşməyə doğru hərəkət mərhələsindədir. Bu gün Rusiya və digər suveren dövlətlər Qərbin qoyduğu diktərlə üz-üzədir. Biz görürük ki, Rusiya lideri yenidən prezidentliyə seçildikdən sonra ilk xarici səfərini Çinə edir və ölkələrimiz çoxqütblü dünyanın qurulmasına töhfə vermək, bütün sahələrdə, ən əsası da hərbi və iqtisadi sahədə strateji əməkdaşlığı dərinləşdirmək üçün birgə razılığa gəliblər. Liderlər beynəlxalq proseslərlə bağlı mövqelərini təqdim etdilər və Qərbin suveren dövlətlərin işlərinə qarışmasını və dünyaya nə etmək lazım olduğunu dikte etmək cəhdlərini mahiyyətə pisləyən bu mövqelər Moskva və Pekindən ciddi mesajlardır.

Təxminən altı ay əvvəl Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü, suverenliyini bərpa etdikdən sonra çox açıq, sərt və ardıcıl olaraq ABŞ-ı tənqid etməyə başladı. Elə ötən gün İlham Əliyev dedi ki, bu gün

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə “İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

Azərbaycana ən çox təzyiq göstərən ABŞ və Fransadır. Əliyev açıq şəkildə bildirir ki, Vaşinqton və ya Paris Bakıya şərtlər dikte edə bilməyəcək. ABŞ-ın heç kime nəyisə məcbur etməyə haqqı yoxdur. İlham Əliyev isə bunu çox gözəl anlayır və indiki geosiyasi vəziyyətdə bundan istifadə edir. O, anlayır ki, ştatlar mənəvi cəhətdən iflasa uğrayıb. Necə ki, Gürcüstan hakimiyyəti indi deyir ki, Qərb onlara nə etmək lazım olduğunu dikte etməyəcək.

Fransa Daxili İşlər Nazirliyinin rəhbərinin Azərbaycanın guya Yeni Kaledoniya qıyam qaldırması barədə bəyanatı məni heyretə gətirdi. Və Fransa sonda bu Sakit okean ərazisinə qoşun göndərdi. Bu fikrin necə meydana çıxması maraqlıdır. Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi isə bunun doğru olmadığını bəyan edib. Amma Parisin Azərbaycanın Sakit okeandakı ərazilərində beynəlxalq təsirindən narahat olmağa başlamasının özü o deməkdir ki, Azərbaycan Respublikası bu gün ciddi bir güc kimi qəbul edilir.

Bugünkü Parisin siyasəti

Fransanın “Çarli Hebdo” jurnalında ki karikaturaya bənzəyir. Qərbdə ki, Fransanın siyasi köpüyü hələ partlamayıb. Amma mənə, bir az gözləmək lazımdır.

Həmçinin diqqətləyik haldır ki, Rusiya və Azərbaycan son illərdə Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə paralel olaraq neokolonializm mövzusunun gündəmə gətirib, inkişaf etməkdə olan ölkələrin hüquqları uğrunda mübarizə aparıb; Bu isə çox nəcib, düzgün mövqedir. Və bu da əsasdır. Müstəmləkəçilik keçmişin mövzusunun çevrilməlidir və o, yox olmalıdır. Azərbaycan və Rusiya bu gün mütərəqqi geosiyasi tendensiyaların tərəfindəndirlər. Azərbaycan bu gün gələcək üçün düzgün strategiya sayəsində beynəlxalq mövqelərini sürətlə möhkəmləndirir.

Biz Qərbin, o cümlədən Cənubi Qafqaza təzyiqinə ancaq birləşməklə, o cümlədən ŞƏT, BRIKS vasitəsilə sağlam ölkələrlə qarşılıqlı fəaliyyəti gücləndirməklə və suverenliyimizi gücləndirməklə müqavimət göstərə bilərik. Eyni zamanda, biz çox yaxşı bilir ki, Qərbdə ağıllı hökumətləri olan dövlətlər var. Onlarla da ünsiyyət qurulmalıdır. Yeni güclü iqtisadi əlaqələr sistemi qurmaq, banklar və korporasiyalar səviyyəsində əlaqələri inkişaf etdirmək, yeni qarşılıqlı faydalı nəqliyyat və logistika marşrutları çəkmək lazımdır. Biz bütün istiqamətlərdə Qərb mexanizmlərini öz mexanizmlərimizlə əvəz etməliyik.

Tərcümə - Elçin Bayramlı

ELAN

“ABB” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti səhmdarlarının nəzərinə!

Hörmətli səhmdar!

“Azərbaycan Beynəlxalq Bankı” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra - “ABB” ASC) İdarə Heyəti Sizin nəzərinizə çatdırır ki, 20.05.2024-cü il tarixində keçirilməsi planlaşdırılan səhmdarların növbəti ümumi yığıncağı 27.05.2024-cü il tarixində saat 1500-də Bakı şəhəri, Nizami küçəsi 67 ünvanında, Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 107-3.2-ci maddəsinə və “ABB” ASC-nin Nizamnaməsinin 8.10-cu maddəsinə əsasən qiyabi səsvermə qaydasında keçiriləcəkdir. Ümumi yığıncağın gündəliyində dəyişiklik edilməmişdir.

Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 107-3.2-ci maddəsinə və “ABB” ASC-nin Nizamnaməsinin 8.10-cu bəndini nəzərə alaraq qeyd edirik ki, ümumi yığıncağın gündəliyində olan məsələlərə münasibətinizi dəqiq və şərtsiz bildirmək (lehinə, əleyhinə, bitərəf) və imzanız qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada (notarial və s.) təsdiq edilmək, habelə şəxsiyyət vəsiqənizin surətini təqdim etmək şərti ilə sizə ünvanlanmış bülleten formasını dolduraraq qapalı zərfdə Bakı şəhəri, Nizami küçəsi 67 ünvanına 27.05.2024-cü il tarixədək göndərməklə səsvermədə qiyabi iştirak edə bilərsiniz.

Nəzərinizə çatdırırıq ki, yuxarıda qeyd olunan qaydada təqdim edilmiş zərflərin açılışı ümumi yığıncağın keçirildiyi gün Bankın korporativ katibi tərəfindən həyata keçiriləcəkdir.

“Azərbaycan Beynəlxalq Bankı” ASC-nin
İdarə Heyəti

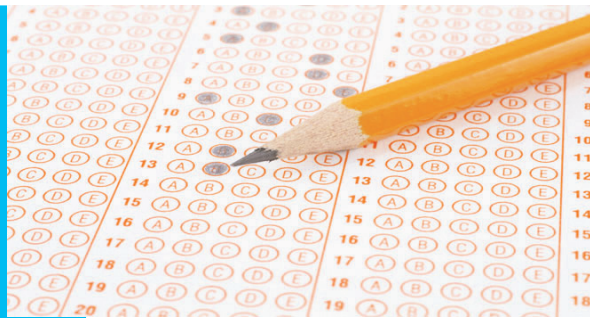
* * *

27.12.2022-ci ildə DSX tərəfindən Kərimov Şəhriyar Vüqar oğluna verilmiş 0012930 sayılı Xidməti vəsiqə itdiyi üçün etibarsız hesab edilsin.

“Bu il qəbul imtahanları çətin olacaq”

“2024-cü il DİM tərəfindən mart ayının 3-də, 10-da və aprel ayının 14-də həm də qəbul imtahanının birinci mərhələsi olan imtahanlar keçirildi. Düzür, bu imtahanlar həm də orta məktəb məzunlarının buraxılış imtahanı hesab oluna bilər. İlk dəfə olaraq bu imtahanda maksimum şagird iştirak etdi və onlar ümumilikdə 53 nəfəri maksimum bal topladı”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında təhsil eksperti Kamran Əsədov deyib.

təsdiq edib. Bu onu deyir ki, bu il ən azı hətta bütün plan yerləri dolsa belə ən azı 25 minə yaxın şəxs ali təhsil müəssisələrinə qəbul ola bilməyəcək. Bu rəqabətin artması- nı göstərən bir amil hesab oluna bilər.

Həmçinin, buraxılış imtahanında, yeni, imtahanın birinci mərhələsində yüksək bal toplayanların sayındakı çoxluq blok imtahanlarında, yeni ixtisas qrupları üzrə müvafiq imtahanlarda ciddi bir rəqabətin olacağını qaçılmaz edir. Bütün bunları nəzərə alsaq deyə bilərik ki, bəli, DİM-in may ayının 26-sı, 27-si və iyulun əvvəlində keçirəcəyi 1-ci, 2-ci, 3-cü və 4-cü ixtisas qrupları üzrə imtahanlarda müəyyən qədər biz çətin test tapşırıqlarını müşahidə edə biləcəyik. Çünki birdən-birə o qədər balların qalxması müsbət vəziyyətinə öz təsirini göstərəcək və bu amil də DİM-i müəyyən qədər çətin test tapşırığı modellərindən istifadə etməyə məcbur edir. Bu qaçılmazdır.

Hesab edirəm ki, bu amili nəzərə alan abituriyentlər mütləq şəkildə imtahanlara daha ciddi hazırlaşmalıdırlar ki, onların qəbul imtahanında nəticələri yaxşı olsun. Yeni bizim ilkin proqnozumuza əsasən bu il imtahanın birinci şansında birinci dəfə keçiriləcək imtahanda xüsusilə 1-ci və 4-cü ixtisas qrupları üzrə abituriyentlərin sayındakı artımı, plan yerlərinin ümumi sayı test tapşırıqlarının çətin olacağını və imtahanın əvvəlki illərlə müqayisədə çətin olacağını qaçılmaz edir. Çünki bu qədər birinci mərhələdə çox abituriyentlərin yüksək bal toplaması müsbət vəziyyətinə gərginləşdirə bilər. Məhz bu amili nəzərə alaraq hesab edirik ki, proqnozlaşdırırdıq qəbul imtahanları çətin olacaqdır”.

Ayşən

Messi yenə birincidir - bu dəfə ən çox pul qazanmaq üzrə...

ABŞ-nin MLS çempionatında ən çox məvacib alan futbolçular bəlli olub. Siyahını MLS Oyunçular Assosiasiyası tərtib edib. Siyahıya görə, “İnter Mayami”də çıxış edən Argentina millisinin üzvü Lionel Messi birinci pillədə qərarlaşıb. Təcrübəli hücumçunun məvacibi 12 milyon ABŞ dollarıdır.

Onun komanda yoldaşı Serxio Buskets (8 milyon 499 min 996 dollar) ikinci, “Toronto”nun oyunçusu Lorentso İnsinye (7 milyon 500 min dollar) üçüncü sıradadır. “Çikaqo Fayr”dan Cerdan Şakiri (7 milyon 350 min dollar), “Nyu-York Red Bulls”dan Emil Forsberq (5 milyon 405 min avro) ilk “beşliyi”i tamamlayırlar.

“SƏS” qəzetinə abunə kampaniyası davam edir!

«SƏS» QƏZETİNƏ
ABUNƏ OLMAQ İSTƏYƏNLƏR
AŞAĞIDAKI YAYIM
ŞİRKƏTLƏRİ İLƏ ƏLAQƏ
SAXLAYA BİLƏRLƏR

1. Azərpoçt Poçtdaşıma Mərkəzi – 0125984955, 0552004544
2. Azərmətbuat Yayım MMC – 0124411991, 0124404694
3. Səma Mətbuat Yayım – 0125940252, 0503336969
4. Pressainform MMC – 0125115191, 0504560835, 0553156002
5. Qaya Mətbuat yayım – 0125667780, 0502352343
6. Qasid Mətbuat Yayım – 0124931406, 0124938343
7. F.Ş.Ruhid Hüseynov – 0124349301, 0505357898
8. Ziya LTD – 0124977696, 0503067744

1 nüsxə 1 aylığı 13.20 AZN

6 aylıq 79.20 AZN

1 illik 158.40 AZN

ABUNƏÇİLƏRİMİZİN
XİDMƏTİNDƏYİK
Müraciət, şikayət, yazı,
təbrik və başsağlıqlarınızı
dərc etməyə hazırıq!

Kirayə qaldıqları evi sahibindən xəbərsiz necə satıblar?

“Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinə əsasən, Etibarnamə - bir şəxsin üçüncü şəxslər qarşısında digər şəxsə verdiyi vəkalət sənədidir”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında vəkil Turan Abdullazadə deyib.

Turan Abdullazadə sözlərinə belə davam edib: “Etibarnamə istənilən müddətə verilə bilər. Əgər etibarnamə sənədində müddət göstərilməyibse, onda etibarnamə, etibarnamənin təsdiq edildiyi vaxtdan etibarən 1 il müddətində yararlıdır. Təsdiq edilmə tarixi göstərilməyən etibarnamə əhəmiyyətsizdir. Yeni adından da göründüyü kimi etibarnamə mülkiyyəti təsdiq edən sənəd deyil, vəkalət sənədidir. Bu nə anlama gəlir? Bu o anlama gəlir ki, etibarnamə verilən şəxs hətta etibarnamə verən şəxsin mənzilini satsa belə həmin mənzilin satışından əldə olunmuş pulu evin keçmiş mülkiyyətçisinə və ona etibarnamə verən şəxsə gətirib verməlidir. Əgər bunu etmirsə, buna dələduzluq əməli kimi qiymət də vermək olar. Çünki başqasının etibarından sui-istifadə etməklə qanunsuz yolla əmlak və ya əmlak hüquqları əldə olunur. Vətəndaşlar bu məsələdə olduqca diqqətli olmalıdırlar. Etibarnamə verdikləri şəxsin həqiqətən də

etibarlı və vicdanlı adam olmasına diqqət yetirməlidirlər. Bəli etibarnamə əsasında mənzil satıla və ya alınə bilər. Ancaq etibarnamə alıb tapşırıq əsasında iş görən adam etibarnamə ilə özü üçün mənfəət, gəlir əldə edə bilməz. Bu artıq açıq-aşkar dələduzluqdur.

Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 178-ci maddəsinə əsasən, Dələduzluq, yeni etibardan sui-istifadə etmə və ya aldatma yolu ilə özgenin əmlakını ələ keçirmə və ya əmlak hüquqlarını əldə etmə— külli miqdarda ziyan vurmaqla törədildikdə

VƏKİL AÇIQLADI

- beş ildən on ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır”.

A. Vəli

Baş redaktor: Bəhruz Quliyev

Ünvanımız:
Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyli
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az

“ƏLİNCƏ” AZƏRBAYCAN XEYRİYYƏ CƏMİYYƏTİNİN ORQANI.

QƏZET 1991-Cİ İL
YANVARIN 11-DƏN ÇIXIR
Tel: 598-33-90
Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi
ilə müəllifin mövqeyi
üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet bazar və
bazar ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur

Tiraj: 3200

ELAN

İsmayilli rayonu M.Əzimov adına Təzəkənd tam orta məktəbini 1993-cü ildə bitirmiş Ağayeva Briliant Rəhim qızına verilməmiş A002178 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.